

2019. december

diák tálaló

válogatás a legjobb diáklapokból

 a facebookon is!

FILM, PÉNZ,
AGRÁR, VERSENY
EZ MIND
NAGY DIÁK TESZT!

KARÁCSONYKOR IS
OKOSAN KÖLTS!

A FOTELBÓL
VÁSÁROLVA
SE DÖLJ BE!

KOVÁCS ANDRÁS PÉTER

„Egy lépéssel távolabbról tudom nézni a dolgokat”

Ismerd meg a mezőgazdaság modern arcát!

NAGY DIAK AGRARTESZT Mezőgazdálkodj okosan!

Számodra még mindig piros traktor, puttonyos szőlőszedők és legelőről ballagó tehenek jelennek meg ha az agrárium szót hallod?

Ma már nem ez a mezőgazdaság! Az agrár terület is felzárkózott a high-tech vonalba, ami minőségi termelést, biztos életkörülményeket és környezeti fenntarthatóságot jelent! Tesztünkkel megismerheted az agrárium sokszínűségét és akár a legmodernebb trendeket is!

Tedd magad próbára és

töltsd ki a tesztet

2020. ÁPRILIS 15-IG,

hogy Te is esélyese légy a

FŐDÍJNAK, egy

PROFI DRÓNNAK és egy

DRÓNKEZELŐ

TANFOLYAMNAK.

A második és harmadik helyezetteket is jutalmazzuk

egy **50 000 FT-os**, illetve

egy **25 000 FT-os**

műszaki **VÁSÁRLÁSI**

UTALVÁNNYAL.

www.agrarteszt.hu

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Túltoltuk

Az ünnepek közeledtével az az érzésem, sőt, egyre szilárdabb, 26 évnyi kitartó megfigyelés alapján kialakuló meggyőződés, hogy mi, emberek mindig mindent túltolunk. Mint kezdő elektromos rollerező a két méter után beriasztó Lime-ot.

Itt van például a vásárlás. Pár évvel ezelőtt megjelent a Black Friday, az Amerikától majmolt ultrakapitalista örület. A tengerentúlon ezeken a napokon rituálisan tapossák el egymást a hálaadásra és a karácsonyra hagyományosan új hoverboard vásárlásával készülő amerikaiak, szerencsére ezt a szokást – egyelőre – meghagytuk nekik. Ám, ahogy minden, az évek során ez is (d)evolválódik: mostmár a Black Friday-hétvége (?) teljesen alap, de nem ritka a Black Friday-hét, sőt, most kapaszkodj meg, a Black Friday-hónap is. Csak merem remélni, hogy az ember van elég bátor a következő szintre emelni a Black Friday-életérzést és 2022-t az Úr Black Friday évének nevezzük el, és egész évben 98-99+-os kedvezmények várják majd a SALE (sasa lele) feliratra szomjazókat.

Olyan világban élünk, ahol egyszerre hajtják az embert a pszichopata reklámszakemberek által kiöltött TV-reklámok és óriásplakátok, illetve az ebből fakadó konzumidiotizmus, és

a klímaválság által keltett jövőfélelem. Ahol az ember fél, mert érzi, hogy ahogy él, az rossz és pazarló, hogy a világ jelen formájában generációkon belül megszűnhet létezni, a kényelmes nyugati életszínvonallal együtt, de közben az autógyártók és divatcégek által diktált elvárások sokkal erősebben hatnak a mindennapi döntéseire.

Ahol az ember Greta Thunberg-ről és erdőtüzben elpusztuló koalákról szóló videókat osztogat a Facebookon, majd beszáll a városi terepjárójába, bekapcsolja az ülésfűtést, 45 percet áll a dugóban, hogy egy újabb jelentéktelen és vacakot vásárolhasson a Black Friday-hétvégén.

Túltoltuk, Béláim – mondaná a tanácselnök.
(Berei Dániel)

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2019. december, XXI. évfolyam, 10. szám • Lapmenedzser: Zala Orsolya • Főszerkesztő: Berei Dániel •
Rovatvezetők: Szalai Boglárka (Press of), Kobl Adrienn (Pont te), Novák Henrietta (Tudós csajok), Szalai Boglárka (Kultúra), Vadász Viola (Vlog-túra) •
Decemberi szerzőink: Bezzeg Hanna, Bihari Bernadett Luca, Bodor Júlia, Kobl Adrienn, Kozma Lilla, Lami Krisztofer, Novák Henrietta, Panulin Boglárka, Pap Rebeka, Payer Réka, Szalai Boglárka, Vadász Viola, Vida Zsanka •
Kiadja a DUE Produceri Iroda Kft. és a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete •
Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. •
Telefon/fax: +36 1 222 8213 •
Hirdetésfelvétel: DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. •
Tel.: +36 1 220 5844 •
E-mail: tallozo@due.hu •
Honlap: www.due.hu •
A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu

Nyomdai előkészítés: ArtCentrum •
Nyomda: Pauker Nyomda •
Nyilvántartási szám: 3.4.1/891/1999 •
ISSN 1585-5201 •
Megjelenik évente nyolcszor. •
A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. •
A DUE Médiahálózatban a diáklapot beküldő szerkesztőségek automatikusan hozzájárulnak az utánközléshez, a cikkek rövidítéséhez, stilizálásához. •
Az iskolai újságokból átvett publikációk tartalmáért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.

MATESZ
print-audit
Kiadványunk példányszámát
a Matesz hitelesíti
szertől a Matesz hitelesítő
http://www.matesz.hu

NETBIZTOS PÁLYÁZAT *DIÁKOKNAK*

A pályázatra két témában várunk maximum 3 perces kisfilmeket, videókat. **Az egyik a biztonságos internethasználat, a másik az internet kreatív használata a tanulásban.** A pályaművek legyenek figyelemfelkeltők, ötletesek, kreatívak, amelyet Te is szívesen megnéznél! A témán belül nincs megkötés, kiragadhatod bármely apró elemét, vagy nagyobb részét is feldolgozhatod.

A pályázaton 12 és 22 év közötti fiatalok vehetnek részt.

Egy pályázó több videót is beküldhet mindkét témában.

Az elkészített videókat a YouTube-ra kell feltölteni, a linket, illetve a bemutatkozást pedig a DUE pályázati felületén beküldeni.

A pályaműveket szakmai zsűri értékeli. A három legjobbnak ítélt videó készítőjét díjazzuk.

Biztonságban vagy az interneten?

Tudod, mire figyelj szörfölés, csetelés, keresgélés, zenehallgatás, videónézés és blogolás közben? Készíts róla videót, hogy segíts a többieknek is okosan használni a netet!

A díjazottak kedvezményes részvételi lehetőségét nyernek a DUE 2020 évi nyári médiatáborába, ahol megismerhetik a szakma mestertitkait.

A legjobb alkotások közönségbemutatója, valamint az ünnepélyes eredményhirdetés **díjátadás a 27. Országos Ifjúsági Sajtófesztiválon lesz 2020 májusában.**

BEADÁSI HATÁRIDŐ: 2020. március 15.
A pályázatokat kizárólag elektronikusan lehet beadni a www.due.hu/palyazat weboldalon keresztül.

RÉSZLETEK: www.due.hu

DÍJAK

1. helyezett:

1 tablet + Hipernet mobil-internet-szolgáltatás 1 évre

2. helyezett:

1 okostelefon + Telenor számlás előfizetés 3 hónapra

3. helyezett:

1 okostelefon + feltöltő kártya

MI FÁN TEREM A CSERKÉSZET?

MANAPSÁG, HA AZT MONDJUK CSERKÉSZET, MINDENKINEK AZ AMERIKAI FILMEKBŐL ISMERT SZTEREOTÍPIKUS JELENETEK JUTNAK ESZÉBE, MIKOR CUKI KISLÁNYOK SÜTIKKEL HÁZALNAK. NA DE MI A VALÓSÁG, ÉS HOGY NÉZ KI HAZÁNKBAN A CSERKÉSZET? TUDD MEG EGY CSERKÉSZ BESZÁMOLÓJÁBÓL.

Balló Balázs, GT Times

BME – Gazdasági és Társadalomtudományi kar hallgatói önkormányzatának lapja

„A magyarországi cserkészmozgalom célja, hogy a társadalmat olyan életrevaló, elkötelezett, felelős, egészséges polgárok alkossák, akiknek fontos, hogy önmaguk folyamatos nevelése által az Isten felé növekedjenek.”

Vagyis ha ezt a bonyolult mondatot végigolvassuk, akkor lényegében azt kell megértenünk, hogy a cserkészzet egy önkéntes, vallásos, ifjúságnevelő mozgalom, ami politikamentes is. Vagyis nem szeretjük, ha összekevernek minket az úttörőkkel.

Ha valakinek elmondom, hogy cserkész vagyok, akkor rögtön azt a visszajelzést szoktam kapni, hogy jaj, de aranyos, és ugye ti erdőben szoktatok mászkálni? Igen, szoktunk erdőben mászkálni, de nem ezt csináljuk a folyamatosan. A cserkészzet legkisebb alapegysége az őr, annak az őrnek a „főnöke” az őrvezető. Az őrgyűlések heti rendszerességgel szoktak lenni, és általában 1 vagy másfél órára sikerülnek, a korosztályoktól függően. Az őrgyűléseken szokták elsajátítani azt a tudásanyagot, ami a mindennapi életben, illetve a cserkész táborokban fontos lehet,

például: csomózni, tüzet rakni, mentőt hívni, tájékozódni és KRESZ-t megismerni. Egy őr általában 7-8 főből szokott állni, és 4-5 őr tesz ki egy rajt. A raj élén áll a rajparancsnok, és 1, 2 vagy 3 rajból áll egy cserkészcsapat. Az őrgyűléseken és a rajgyűléseken kívül szokott lenni kinti programok. Példa: el szoktunk menni túrázni, vagy portyázni (a portya már „ottalvós buli”), vagy elmegyünk szalonnát sütni, paintballozni, kenuzni, biciklizni, és minden olyan vagány dolgot kipróbáltatunk a cserkészeinkkel, amiktől fejlődnek, és közben jól érzik magukat. Ezek a programok persze a korosztálytól függenek, azaz egy kiscserkészzel (általános iskola 1-től 4-ig osztályig) nem megyek el paintballozni, és nem gyalogolunk le 50 kilométert, azt már a nagyobbakra bizzuk, az úgynevezett kőszáakra (ők a középiskolások) illetve vándorokra – akik pedig az egyetemisták.

Hogy miért jó cserkésznek lenni? Mert a kisgyerekek rengeteg szeretetet tudnak nyújtani, és nagyon jó velük foglalkozni. Ha meg nem vagy vezető, és nincs benned pedagógiai hajlam, akkor a saját őröddel vagy korosztályoddal, irtó jó dolgokat tudtok csinálni, ami életre szóló

kalandot nyújtanak. A hazánkban vannak a cserkészzetnek különböző szakágai, mint például az ejtőernyős, a vízi, a kerékpáros, a barlangász és a regős (népi hagyomány őrző) és a katasztrófavédelmi szakág. Biztos, hogy tudsz találni magadnak ezek közül programokat. És ami a legjobb, hogy életen át tartó barátságokat és kapcsolatokat tudtok itt kialakítani.

A cserkészzetben van egy olyan esemény, aminek a nevét nagyon sokan ismerik, és használják, de nem tudják, hogy a cserkészethez van köze. Ez a jamboree. Minden negyedik évben megrendezik ezt a világtalálkozót, ahol minden országból képviseltetik magukat a cserkészek. Ez egy hatalmas rendezvény, ami egy kicsit a fesztiválokhoz hasonlít. Idén például az USA-ban rendezték meg. Magyarországon 1933-ban volt dzsembori, ez volt a IV. világ-találkozó, ahol elsőnek mutatták be a repülő cserkészteket a magyarok.

Ha megtetszett a cserkészzet, és azt hiszed, hogy 20 éves fejjel már nem kapcsolódhatsz be, akkor tévedsz, mert ilyen idősen is nyugodtan be lehet lépni.

Csináld magad karácsony

A KARÁCSONY KÖZELEDTÉT MÁR NOVEMBER ELEJÉN MEGÉREZZÜK, AMIKOR AZ ÖSSZES BEVÁSÁRLÓKÖZPONT VARÁZSLATOS MÓDON EGYETLEN ÉJSZAKA ALATT ÜNNEPI DÍSZBE ÖLTÖZIK. A MŰANYAG HÓEMBEREK, GIRLANDOK ÉS HEGYIKRISTÁLYKÉNT CSILLOGÓ IZZÓSOROK MÉG CSAK A ROHAM ELŐFUTÁRAI, IDŐVEL ELŐKERÜLNEK A FELDÍSZÍTETT FENYŐFÁK, ÉS AZ ÜZLETEK RÁDIÓIBÓL IS A JINGLE BELLS SZÓL, VÉGTELENÍTVÉ.

Zentai Zsófia, Közér
BME – Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki
kar hallgatói önkormányzatának lapja

Ez a sietség sokaknak elveszi a kedvét az ünnepi készülődéstől, de szerintem nem lehet elég korán kezdeni. Ha magadnak gyártod le az ünnepi kellékeket, az pénztárcakímélő, de időigényes megoldás. Cserébe megspórolod a tömegben való keresztülfurakodással töltött meddő időt, és végeredményben a saját kezded munkáját csodálhatod meg.

A karácsony elsődleges kelléke a fa. Otthon valószínűleg mindenkinek van mű- vagy igazi fenyője, amit 24-én felállít és feldíszít a család; de mit csináljon egy kollégista, akit már a teregetett ruhák is korlátoznak a szűk szobában? Két megoldás létezik: vagy falra szerelhető modellt választasz vagy apró méretűt. A falon néhány lécz, vagy

kartonpapírcsik segítségével alakíthatunk ki fenyőfa-formát. Az egyre rövidülő csíkokat egymás fölé rögzítve felfelé keskenyedő háromszögformát kapunk, amit aztán rászögelt vagy ráragasztott díszekkel öltöztethetünk fel. Ha asztalon tárolható méretben gondolkodsz, rengeteg lehetőség van. Ragaszthatsz egymáshoz egyre kisebb méretű zöld gombokat, amik aztán fenyőfa alakot öltenek; drótból egy fogó segítségével hajtogathatsz kúpformát, amire aztán zöld, piros, sárga és fehér gyöngyöket fűzve mini-karácsonyfát kapsz; vagy választhatsz egyet a tucatnyi kivágható karácsonyfa sablon közül, amik csak egy Google-keresésre vannak a megvalósítástól (christmas tree printable cutout kulcsszavakkal próbálkozz).

Koszorúkészítésnél nem kell ragaszkodnunk a megszokott formához: a „koszorú” lehet egy egyenes táblán 4 egymás mellé helyezett gyertya, tobozzal, fenyőággal, magyallal körítve. De ha a klasszikus formánál szeretnél maradni, akkor is nagy a választék a fánk alakú alapot helyettesítheti egy tányér vagy egy sima kör alakúra vágott kartonlap, ha a fölötté elhelyezett díszek eltakarják. Dísznek pedig használhatóak az erdőben talált tobozok, gömbdíszek, vagy éppen a művészellátókban kapható, kifejezetten karácsonyi dekorációkészítésre gyártott gömbök, bogycsók és ágak.

Az **adventi kalendárium** készítésével már kicsit elkéstél, de az egyszerűbb verziók

valamelyikét még megcsinálhatod. Vegyél az apró méretű kártyákhoz kapható borítékokból 24 darabot (vagy annyit, amennyi nap még vissza van karácsonyig), és kérd meg a barátaidat, hogy írjanak bele jókívánságokat, idézeteket vagy vicceket, amin aztán a boríték kinyitásakor jókat szórakozhattok. Ha dobozokba vagy zsákokba rejtett ajándékokból szeretnél kalendáriumot készíteni, akkor érdemes összebeszélni valakivel, hogy kölcsönös legyen a dolog, mert magadnak nemigen tudsz így meglepetést okozni! A kis csomagokat aztán rendezheted napok szerint sorrendbe vagy össze-vissza; ha különböző méretű és színű dobozokat használsz, nagyon mutatós lesz a végeredmény.

És végül egy alapigazság: mindenki szeret **kézzel készített ajándékot** kapni. Ha tudsz horgolni vagy kötni, egy sapka és egy sál fiúnak is adható (természetesen mintától és színtől függően). Ha nem vagy a fenti képességek birtokában, de mégis kézzel kötött ajándékot szeretnél adni, akkor az ún. arm-knitting lehet segítségére: itt a kötőtű helyett a karodat használod a kötéshez. Rengeteg oktató videó található róla az interneten, és főleg sálak készítéséhez használják.

Gyöngyökből készített ékszer sem csak lányoknak lehet ám adni, hobbiboltokban kaphatóak borszajak és fagyöngyök is, amikből fiúk számára is tetszetős és hordható kiegészítőket fűzhetünk. Lányoknak persze

ennél szélesebb a kínálat: a bonyolult mintákhoz való apró gyöngyöktől az egészen nagy, önmagában is felhasználható darabokig sokféle kapható, és ezekből fülbevalót, karkötőt, nyakláncot, de akár gyűrűt is fűzhetünk. Ha pedig dróttal párosítjuk, térbeli alakokat is elkészíthetünk, amelyeket nem ékszerként, hanem pici szobrokként ajándékozhatunk valakinek.

A következő hetekben még sok dolgot és zh-t kell teljesítenünk, és még több kredit és osztályzat sorsa múlik a félév egésze során befektetett energiánkon. Mégse hagyjátok a karácsonyi készülődést az utolsó pillanatra (ideértve az ajándékvásárlást is), mert karácsonyból nincs pótlás, csak évismétlés!

A REKLÁMVÁLLALATOK MANIPULÁCIÓJA

**A MAGYAR ÉRTELMEZŐ KÉZISZÓTÁR SZERINT
A MANIPULÁCIÓ: RAVASZ MESTERKEDÉS VALAMILYEN ÜGYBEN.
DE VAJON A REKLÁMOK HOGYAN BEFOLYÁSOLNAK MINKET
AKÁR TUDAT ALATT?**

Kovács Balázs, GT Times
BME – Gazdasági és Társadalomtudományi
kar hallgatói önkormányzatának lapja

Nap, mint nap több mint 600 hirdetéssel találkozunk, amik legtöbbször nem szólnak másról, csak arról, hogy népszerűsítsenek egy adott terméket vagy szolgáltatást. Ezzel nincs is probléma, de manapság (meg már 60 éve) ezt olyan eszközökkel teszik, amik eléggé befolyásolják a gondolkodásunkat. Az tény, hogy napjainkban egyre durvább fegyverekhez kell nyúlnunk, hogy a kapitalista világnézetű világban megálljuk a helyünket. De hol a határ?

Azzal nem lehet vitatkozni, hogy reklámokkal már tele a világ. Több mint 600 új hirdetés

kerül nyilvánosságra egy nap, ami ijesztő. Nemrég javasoltak nekem egy programot a számítógépemre, ami letiltja a felugró vagy oldalt megjelenő reklámokat a böngészőben. Ennek volt egy számlálója, és kevesebb mint 1 hét alatt kb. 2000 hirdetést tiltott le! Saját magamon tapasztaltam, hogy befolyásuk van, mert amikor már huszadjára látom ugyanazt, előfordul, hogy kíváncsiságból rákattintok, hogy mégis mi ez, és ezzel párhuzamosan máris a netes algoritmusok által generált hirdetések befolyása alá kerültem. Nem mondom azt, hogy minden

esetben szörnyű dolgokat „javasolnak”, de lássuk be, hogy a fogyasztói társadalmunkban nagyon sok felesleges dolgot veszünk, és/vagy használunk. Ez egy jó példa arra, hogy a reklámok tudnak úgy is manipulálni, hogy a mennyiséget és az elérhetőséget, esetünkben a tömegkommunikációs felületeket használják fegyverül. Ugyanis ha minden nap, minden órában vagy esetleg minden percben látsz egy hirdetést, akkor egyszer-egyszer előfordulhat, hogy „elgyengülsz”, és kipróbálsz, megveszed vagy használod. Még egyszer szeretném hangsúlyozni; nem minden termék rossz, de

nézzünk körül a lakásunkban, és vegyük észre, nagyon sok olyan dolgot tartunk otthon, amit nem használunk, felesleges és anno, mikor megvettük, jó érzéssel töltött el, hogy van. Nem csak a mennyiséget lehet megfelelő eszközként használni a hirdetések esetén, hanem a minőséget is. Külön tudományág frappáns reklámot készíteni. Az első manipulatív terméknépszerűsítést az USA-ban készítette egy pszichológusokból és társadalomtudósokból szerveződött csapat valamikor az 1950-60-as évek fordulóján. Az emberi motivációkat kutatva arra próbálták rájönni, hogy miért is veszünk házat, piros autót, miért szivarozunk, fogyasztunk alkoholt, de legfőképpen, hogy mit lehet tenni azért, hogy továbbra is ezt tegyünk. Ebben az esetben tudatosan próbálták a hétköznapi embert fogyasztásra ösztönözni úgy, hogy ő még csak észre se vegye. Az előző évszázad óta ez a mesterség, ami eladhatóvá teszi a termékeket, nagyon sokat fejlődött. Manapság is pszichológusok és társadalomtudósok vesznek részt a kreatív csapatok reklámkészítő munkálataiban, akik a leginkább ismerik az egyének és a csoportok működését, pszichéjét, a meggyőzés technikáit.

Ilyenkor jövünk rá arra, hogy beférkőztek és máig beférkőznek a tudatunkba a televíziókon, a számítógépünkön, az újságunkon és egyéb eszközeinken keresztül. Manapság egy ember vagy egy család életét meg lehet keseríteni ezekkel a dolgokkal. A luxuscikkek és a felesleges eszközök hozzáférhetősége nagyon egyszerű. Bemegyünk egy bevásárlóközpontba és elkölthetjük a havi, sőt simán az évi keresetünket is egy óra alatt. Percekig tart megvenni egy telefont és egy számítógépet. Az sem könnyít a helyzetünkön, hogy mézesmadzagként lebegnek a szemünk előtt a reklámok, hogy vásárolj, költsd a pénzed! Így mikor az emberek megkapják a fizetésüket, először a hipermarketekbe rohanhatnak és feleslegesnél feleslegesebb dolgokat vehetnek, és mikor a számlák befizetéséről vagy extra, szükséges kiadásokról lenne szó, már nincs keret. Ezek után jönnek a hitelek, de ez már egy más téma. Erről van egy nagyon jó film, mely a média által befolyásolt emberek értelmetlen költségezéséről szól. Tudom mindenkinek ajánlani, a címe Elpusztíthatatlanok (They Live). Egy régebbi film az 1988-as évekből, de az feljebb említett problémákat fejti ki mai modernitással.

A vásárlásösztönző reklámok eszközei lehetnek még a következők:

Félelemkeltés: bacilusok vannak mindenhol, neked is szükséged van ezekre a gyógyszerekre. Hiánykeltés: amíg a készlet tart. Ráció segítségével, hitelesnek tűnő adatokkal – 96%-a jónak találta. Híres emberek felsorakoztatásával, ilyenkor pl.: egy kedves színész/színésznő adja el a terméket. Az emberi önzőségünkre alapozva, „mert Ön megérdemli”. Talán a kedvencem, amikor

olyan dallamokat, szlogeneket vagy rímeket találunk ki, amiket nem tudunk kiverni a fejből, mert szerintem mindenki dúdolta már valamelyik reklám zenéjét. Ha nem vigyázunk, a rengeteg mézesmadzag közül olyanokra fogunk ráharapni, amiknek nincs értelmük. Remélem, ezen sorok olvasása után többen elgondolkoznak, mielőtt egy reklám hatására valamit vesznek, hogy szükségem van-e rá valóban, vagy csak a szemem kívánja, főleg így a karácsonyi akciók előtt.

Emlékidézés és díjeső a DUE 30. születésnapján

ELMERENGTÜNK A MÚLT SZÉP EMLÉKEIN ÉS LELKESEN PILLANTOTTUNK A JÖVŐBE – ÍGY FOGLALHATÓ ÖSSZE A DUE 30. SZÜLETÉSNAPI ALKALMÁBÓL 2019. NOVEMBER 16-ÁN TARTOTT 30 ÉVES A DUE! PARTI.

Tomszer Miklós, a DUE alapító elnöke köszöntőjében elmondta, hogy a harminc év tanúskodik arról, hogy jól végeztük a munkánkat. **Kecskés István**, az egyesület jelenlegi elnöke arról beszélt, hogy harminc évvel ezelőtt a DUE-t határozott értékrendek mentén alapították meg, s ezekre ma is lehet alapozni.

A köszöntők után **Kovács Orsolya** és **Klock-Balog Péter** vezetésével indult útnak az egészséstét programfolyam, amelynek első lépéseként **dr. Szayly József**, a DUE alapító alelnöke köszöntötte 60. születésnapja alkalmából **dr. Balázs Gézát**, a DUE másik alapító alelnökét, aki nemcsak nyelvészprofesszorként, hanem televíziós, rádiós műsorok atyjaként, vezetőjeként is híressé vált.

Az este folyamán felcsendültek a tábordalok, de még a Hotel California is a csodás hangú **Lovász Evelin** előadásában. Négyen

vehettek át tiszteletbeli tagságot a több éves kiemelkedő segítségük elismeréseként. Az elmúlt évek egyik legnagyobb DUE-s projektje a Közösségek határok nélkül című program, mely két vidéki helyszínen, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Sonkádön, valamint Fejér megyében Székesfehérváron zajlik jelenleg is. E program nem jöhetett volna létre, és nem valósulhatott volna meg **Iszák Tibor**, Sonkád polgármestere, a Csalolci Általános Iskola igazgatója, a Nemzeti Pedagógus Kar elnökhelyettese munkája és támogatása nélkül. A Közösségek határok nélkül programunk egyik projektgazdája **Panulin Szabolcs**, a Csalolci Általános Iskola tanára, a Nemzeti Pedagógus Kar Testnevelés, Gyógytestnevelés- és Sport tagozatának elnökségi tagja. A Fejér megyei programok megvalósításában vállalt szerepéért szintén a DUE tiszteletbeli tagjai lett **Ollerinyi Tamás**, a Táskarádió programigazgatója, a Lánzos Kornél Gimnázium tanára,

valamint **Fraller Ildikó**, a székesfehérvári önkormányzat sajtómunkatársa.

Rajtuk kívül a 2019-es évben végzett munkájáért jutalmat kapott **Balázs István**, **Bárkányi Dominik**, **Bihari Bernadett Luca**, **Bodonyi Dániel**, **Czikely Márton**, **Hanti Márton**, **Klock-Balog Péter**, **Kovács Orsolya**, **Lami Krisztofer**, **Lendvai Martin**, **Panulin Boglárka**, **Papp Rebeka**, **Szalai Boglárka** és **Végh János**.

Idén is átadtuk az Év DUE-sa díjat, amelyet a tagság szavazatai alapján **Balázs István** érdemelt ki. A Kaczián Gábor emlékdíjat pedig **Kruzslicz Dávidnak** ítélte oda az egyesület elnöksége. A harminc év ünneplése méltó volt ahhoz a három évtizedhez, amelyet együtt töltöttünk és megalapozta a további évtizedeket. Köszönjük mindenkinek, aki részt vett az eseményen.

Herczeg Zsolt:

„A DUE az én kincseskamrám!”

A DUE NÉLKÜLÖZHETETLEN ALAKJA; TÁBOROZÓKÉNT, CSOPORTVEZETŐKÉNT ÉS SZAKMAI VEZETŐKÉNT EGYARÁNT ÁTÉLT SZÁMOS MÉDIATÁBORT. NEVE MÁRA VALÓSÁGGAL ÖSSZEFONÓDOTT AZ EGYESÜLETTEL. A MÉDIAHÁLÓZAT 30. SZÜLETÉSNAPI ALKALMÁBÓL HERCZEG ZSOLT MESÉL.

HOGYAN KERÜLTÉL KAPCSOLATBA AZ EGYESÜLETTEL?

A DUE-s átlaghoz képest sajnálatosan későn, 21 éves koromban szippantott magába a DUE univerzum. 1996-ot írtunk, amikor a főiskolai lapunk első díjat nyert a DUE pályázatán, és ennek köszönhetően kedvezményesen juthattam el a szanuzugi médiatáborba. A tábor elrabolta a szívemet, nem volt kérdés, hogy a következő évben is ott a helyem. 1997-ben, Balinkán a nálam valamivel fiatalabb, de tapasztalt és agilis Kecskés István csoportjába kerültem, akinek táborvezetőként nem jutott elég ideje a csoportjára, ezért félhivatalosan rám bízta az irányítói szerepet; 1998-ban pedig már mint csoportvezető tértem vissza a táborba.

SZAKMAI TÉREN ÉS EMBERILEG MIT KÖSZÖNHETSZ A DUE-NAK?

Elsősorban kapcsolatokat: értékes és érdekes embereket; barátokat, kollégákat, szerelmeket. Egy olyan közösséget, amiért dolgozhatok, ami vigyáz rám, és megtart engem. A DUE nevelt felnőtté azzal, hogy nyitottá és elfogadóvá tett, a hibáimat megértően kezelve ügyesen becsatornázza a lelkesedésem és a munkabírásom, és a DUE emelt szakemberré azzal, hogy lehetőségek ezreit biztosította, biztosítja nekem az újságírás, a könyvírás, a műsorvezetés, a tanítás és a programszervezés területén.

HOGYAN FORMÁLÓDOTT A TÁBOR A TE SZEMEDEN ÁT A KEZDETEKTŐL NAPJAINKIG, ÉS MIK AZOK AZ ÉRTÉKEK, AMIK VÁLTOZATLANOK?

Az elmúlt negyven évben az egész világ megváltozott, ami természetesen a táborban is érezteti a hatását. A lényeg azonban semmit sem változott. Teljesen mindegy, hogy kazettás

magnóval vagy mp3-as rögzítővel vesszük fel az interjúkat a táborban, mert az a lényeg, hogy amit felveszünk, az jó-e, és aki felveszi, az jól érzi-e magát közben. És ebben nincs hiba 1982 óta. Az értékek változatlanok: nyitottságra, önállóságra, szorgalomra és igényességre neveljük a fiatalokat. Korosztályokat kötünk össze, nagyon különböző embereket tanítunk meg arra, hogy együttműködjenek és értéket teremtsenek. Közösség, tehetség, barátság. Ez nem változott!

MI AZ, AMI ÉVRŐL ÉVRE VISSZACSALOGAT A MÉDIATÁBORBA, ANNAK ELLENÉRE, HOGY KÉT KISGYERMEK VÁR TÉGED OTTHON?

Én boldog ember vagyok, ugyanis nem pénzt gyűjtök, hanem embereket. Ismerősöket, barátokat, harcostársakat. A DUE az én kincseskamrám. Nagyon sokat dolgoztam érte, de még mindig többet kaptam tőle, mint amit adtam neki. Szeretek érdekes emberekkel értékes munkát végezni, és erre a DUE tökéletes terep. Hát ezért vagyok 44 évesen is aktív DUE-s.

SZERETNÉD, HOGY NÉHÁNY ÉV MÚLVA A GYERMEKEID HOZZÁD HASONLÓAN BELESZERESSENEK A DUE-BA?

Természetesen szeretném, de az lényegtelen, hogy én mit szeretnék. A lehetőséget meg fogom nekik mutatni, de nem erőltetek rájuk semmit. Nekik nem az én életemet kell lemásolniuk vagy meghaladniuk, hanem a sajátjukat kell felépíteniük. Az ő döntésük lesz, hogy DUE-sok lesznek-e. Leginkább azért örülnék, ha azok lehetnének, mert az azt jelentené, hogy még akkor is lesz DUE.

Büfik és bukások

A WMN.hu apanaplója végre könyvben!

HOGYAN LÁTOD A FIATAL DUE-S GENERÁCIÓT, MI AZ, AMIT TANÁCSOLNÁL A JÖVŐ ÚJSÁGÍRÓNAK?

Először is: én is a jövő újságírója vagyok. Nem vagyok hajlandó felvenni az egyesületi veterán szerepét, aki „bezzeg az én időmben” kezdetű mondatok mentén, bácsiként bölcselkedik. Úgyhogy nem tanácsok nekik semmit, mert nélkülem is tudják, hogy függetlennek, tárgyilagosnak, szorgalmasnak és igényesnek lenni hosszú távon kifizetődő. Mostanában kifejezetten bizakodó vagyok, mert összeállt a DUE-ban egy nagyon tehetséges és lelkes társaság, akik elképesztő teljesítményeket raknak le az asztalra. Önállóan és profin dolgoznak, láthatóan nagy bennük a bizonyítási vágy, és ezért én semmit sem üzenek nekik azok kívül, hogy „büszke vagyok rátok és köszönöm”.

(Bezzeg Hanna)

KOVÁCS ANDRÁS PÉTER

A DÉMONOKAT NEVÜKÖN KELL NEVEZNI

LEVEZETTE MÁR ŐSÖK ÉS UTÓDOK KAPCSOLATÁT, TÚLÉLT SOK VIHART, MELY A BILIBEN TOMBOLT. JELENLEG „ÉLETED FILMJÉRŐL” BESZÉL ORSZÁGSZERTE, DE AVANZSÁLT MÁR BÁJOSAN SZERENCSETLEN ÚSZÓMESTERRÉ, PINCÉRRÉ, KRAMPUSSZÁ, TAXISOFÖRRÉ ÉS FESZTIVÁLI HANGMESTERRÉ, DE OLYKOR A JÁTSZÓTÉR FENEGYEREKÉVÉ VÁLTOZIK, ÉS EGY HIP-HOP SZÁMBAN SZÁMOL BE AZ ÓVODÁSOK KEMÉNY VILÁGÁRÓL. A SOKOLDALÚ, KARINTHY-GYÚRÚS HUMORISTÁVAL, KOVÁCS ANDRÁS PÉTERREL BESZÉLGETTEM A KEZDETEKRŐL, MUNKÁRÓL ÉS MAGÁNÉLETRŐL.

ÉRDEKES ÍVŰ KARRIERT FUTOTT BE, HISZEN KAMASZ KORÁBAN MÉG PAP AKART LENNI, AZTÁN JOGTUDOMÁNYT TANULT ÉS TANÍTOTT, MAJD OTTHAGYTA A KATEDRÁT, ÉS HUMORISTÁNAK ÁLLT. HOGYAN TÖRTÉNTEK EZEK AZ ÉLES VÁLTÁSOK?

Kamasz koromban egyházi gimnáziumba jártam, és volt közöttünk néhány frissen diplomázott, nagyon jó fej szerzetes, akik megmutatták, hogy az egyházi hivatást lehet frissen, a modern kornak megfelelően csinálni, nemcsak „sekrestyeszagúan” és unalmasan. Ők olyan nagy hatással voltak az életemre akkor, hogy egy évig gondolkodtam rajta, hogy én is beálljak a rendbe, de aztán közelebből is megismertem az egyházat, meg a női nemet, és így mégis a világi pálya mellett döntöttem. Aztán a jogi egyetemet választottam, mert azt gondoltam, utána még bármibe belefoghatok, és majd később visszatérhetek a joghoz. A diplomám megszerzése után éreztem, hogy nem az én világom egész nap egy irodában ülve adásvételi szerződéseket

gyártani, úgyhogy menekültem vissza az egyetemre PhD hallgatónak, meg tanítani, amit egyébként nagyon szerettem. A humor teljesen véletlenül, hobbiként indult el mellett, és végül ez lett az én utam.

HOGYAN FORMÁLTÁK EZEK AZ UTAK A VILÁGSZEMLELETÉT, MIT ADTAK HOZZÁ A JELENLEGI SZAKMÁJÁHOZ?

Az egyházi gimnázium lelki mélységet és többretű gondolkodást, a jogi egyetem pedig pragmatikus szemléletet adott. Az utóbbi abban segít, hogy ne lebegjek egy méterrel a föld felett, miközben a humor miatt más oldalról nézem és láttatom a dolgokat.

EGY KORÁBBI INTERJÚBAN EMLÍTETTE, HOGY EGY STAND UPOS SZŰRŐN KERESZTŰL NÉZI A VILÁGOT? MIT JELENT EZ?

Azt jelenti, hogy egy lépéssel távolabbról tudom nézni a dolgokat. Vannak olyan nem kívánt helyzetek, pillanatok az életben, amelyeken más meghökkenne vagy felidegesítené magát, de én – hál’ Istennek

– tudok mosolyogni ezeken még akkor is, ha érintett vagyok az ügyben. Ez egy szerencsés dolog, nagyon sok agysejtem maradt meg ennek köszönhetően.

HOGYAN SZÜLETIK MEG EGY EGÉSZ ESTÉS MŰSOR? MESÉLNE AZ INSPIRÁLÓDÁSRÓL, AZ ALKOTÁSI FOLYAMATRÓL?

Általában gyűlnek az anyagok egy olyan témában, ami nagyon érdekel, foglalkoztat, aztán elkezdek utána olvasni, figyelni magam körül, és beszélgetek különböző emberekkel. Amikor összeáll egy használható anyag, gondosan megszerkesztem, hogy az előadásnak legyen egy dramaturgiai íve, ne csak poénokat dobáljak másfél órán át.

MAXIMALISTA-E A SZÍNPADON? MILYEN ELVÁRÁSAI VANNAK MEGÁVAL SZEMBEN?

Minden. A turné című filmben Törőcsik Mari azt mondja, hogy: „nem lehet minden este jónak lenni”, de én azért törekszem rá, mert minden közönség megérdemli, hogy a tőlem telhető, lehető legjobbkat kapja, és

az én épülesemnek is az válik hasznára, ha szorosan kell tartanom a gyeplőt. Úgyhogy igen, maximalista vagyok.

ÉS HA MÉGIS ELŐFORDUL, HOGY A KÖZÖNSÉG VALAMI MIATT NEM KELLŐKÉPPEN VEVŐ A POÉNJAIRA?

Hál' Istennek ma már tudom, hogy mi múlik az én anyagomon és mi a közönségen, és ha tudom, hogy jó az anyag, amit mondok, akkor ez nem az én saram. Ha nem olyan a légkör, akkor is elmondom a szövegemet, kivárom az időt a nevetésekre, és így, aki akarja, jól tudja magát érezni. Az a baj, hogy nem derül ki ezekben a helyzetekben, hogy ki az, aki ettől függetlenül hihetetlenül örül, csak magában, aki „belül bont pezsgőt”, ahogy mondani szoktam.

RENDSZERINT A CSALÁDJARÓL IS MESÉL TÖRTÉNETEKET. VAN OLYAN PONT, AMITŐL EGY SZTORI MÁR TÚL BENSŐSÉGES LENNE?

Mindig csak az általánosságig megyek el, addig, ameddig a közönség azonosulni tud a történetekkel, és be tudja helyettesíteni a saját családtagjait. Igazán személyes részleteket, például keresztneveket sosem mondok el.

MENNYIRE FONTOS ÖNNEK A CSALÁDI INTIMITÁS MEGŐRZÉSE EBBEN AZ INFOKOMMUNIKÁCIÓS VILÁGBAN, AHOLO MÁSOK ELŐSZERETTEL OSZTIJÁK MEG MAGÁNÉLETI DOLGAIKAT A KÖZÖSSÉGI MÉDIÁBAN?

A lehető legfontosabb. Vigyázok, hogy a gyerekeim ne lássák semmiféle kárát sem most, sem később annak, ha valamit elmondtam róluk a színpadon, amire nem adták anno az engedélyüket. A magánélet nálam abszolút prioritásnak számít.

A MÉLYVÍZ SOROZAT ÉS FOLYTATÁSA NAGY NÉPSZERŰSÉGNEK ÖRVEND A COMEDY CENTRALON. ÚGY NÉZ KI, KÉT SZERENCSETLENKEDŐ ÚSZÓMESTER MINDENNAPJAIT FILMVÁSZNRA VINNI BRAVÚROS ÖTLETNEK SZÁMÍT. HONNAN ERED?

Nyáron a gyerekeimet vittem uszodába, és ott voltak ilyen figurák, akik azt hitték, hogy teljesen uralják a terepet, és a világ minden nyelvén beszélnek (az összes turistának odaszóltak valamilyen furcsa, kevert nyelven). Akkor jutott eszembe, hogy minden szakmában vannak emberek, akik a pálya őrdőgeinek tartják magukat, és ez adta az

ötletet, hogy készítsek a Comedy Centralnak egy prezentációt, ők pedig ráharaptak. Érdekes, hogy a legtöbb pozitív visszajelzést a pincéres részekkel kapcsolatban kaptuk, úgy tűnik, az a közönség kedvence.

HA VALAMELYIK GYERMEKE ÚGY DÖNTENE, HOGY AZ ÉDESAPJA NYOMDOKÁBA LÉP, MIT TANÁCSOLNA NEKI?

Legyen önmaga! Először magához jusson el, azután a hallgatóságához. Ez a legrövidebb, legegyszerűsebb, de egyben legnehezebb út is a közönséghez és a sikerhez.

MIBEN REJLIK A HUMOR VARÁZSLATOSSÁGA? MITŐL LESZ VALAMI ÁTÜTŐ?

Attól átütő valami, hogy igaz. Az emberek azon nevetnek, ami őszinte, amit magukénak éreznek, és ezeket a dolgokat sokkal könnyebben zárják a szívükbe. Ezért könnyű humorral átadni üzenetet a közönségnek. Ezenkívül az is fontos, hogy a témának hűsbavágónak kell lennie. Démonokat kell nevükön nevezni, legyen az egy politikus, az anyós, vagy egy belső feszültség. Azok a viccek az igazán erősek, amelyeknek tétje van, amelyek valamilyen ellenfelet hívnak ki maguknak.

(Pap Rebeka)

2.
VERSENYBEN
az erő

**Hozza Neked
a Mikulás
a 60 000 Ft-os
vásárlási utalványt!**

újra itt a Nagy Diák Versenykultúra Teszt!

Megtévesztő hirdetések, összehasonlító tiltott reklámok,
tisztelegtelen webáruházi magatartás – ugye, Te is talákoztál már ezekkel
a jelenségekkel? Hogy sikeresen kerüld el ezeket
a csapdákat, kapcsolódj be játékunkba **2019. december 5-ig**
a www.versenyteszt.hu oldalon, teszteld tudásod!

Megnyerheted a 60 000 Ft értékű

**Extreme Digital vásárlási utalványt is,
amelyet Mikulás napján sorsolunk ki a játékosok között!**

www.versenyteszt.hu

NE CSAK !!! KARÁCSONYKOR VIGYÁZZ A PÉNZEDRE!

KÖZELEDNEK AZ ÜNNEPEK, AZ AJÁNDÉKVÁSÁRLÁSI LÁZ MIATT PEDIG GYAKRAN KIÜRÜL A PÉNZTÁRCÁNK AZ ÉV VÉGÉRE. PEDIG HA EGY KICSIT OKOSABBAN GAZDÁLKODNÁNK, SOKAT SPÓROLHATNÁNK. A PÉNZÜGYMINISZTERIUM, A DIÁKHITEL KÖZPONT, A MAGYAR BIZTOSÍTÓK SZÖVETSÉGE, A PÉNZIRÁNYTÚ ALAPÍTVÁNY ÉS A DUE MÉDIAHÁLÓZAT KÖZÖS VETÉLKEDŐJE, A NAGY DIÁK PÉNZÜGYES TESZT AMELLETT, HOGY SEGÍT A PÉNZÜGYEID TUDATOS KEZELÉSÉBEN, MÉG ÉRTÉKES NYEREMÉNYEKSEL IS KECSEGTET.

Amikor vásárolni indulsz, mindig fontos, hogy átgondoltan tedd azt, és csak olyan termékeket vásárolj, melyekre tényleg szükséged van. A legjobb, amit tehetsz, hogy már jó előre megtervedd, mit szeretnél vásárolni, erről listát írsz és szigorúan követed azt. Emellé összeszámolod, mennyi pénzed van, mennyi lesz a havi kiadásod, és mennyi marad ajándékra. Ez minden esetben egy jó tanács, de talán a legjobban karácsonykor fog jönni – ekkor ugyanis sokszor hosszabb gondolkodás vagy mérlegelés nélkül vagyunk képesek vásárolni a szeretteinknek, barátainknak, mert fontosak nekünk.

De nem elég listát írni a vágyainkról vásárlás előtt, sok egyéb dologgal is tisztában kell lenned: ha például egy terméket (hangszettet, PS4-et, telefont stb.) hitelre vásárolnál meg, nem árt tisztában lenni annak konstrukcióival. Ehhez nem árt tudni, mi az a kamat, a törlesztőrészlet vagy a THM. Nem mindegy ugyanis, hogy a reklámban szereplő 0% a kamatra vagy a THM-re vonatkozik...

A fiatalok pénzügyi tudatosságának fejlesztését tűzte ki célul a Pénzügyminisztérium, a Diákhitel Központ, a Magyar Biztosítók Szövetsége, a Pénziránytű Alapítvány és a DUE Médiahálózat is, akik ismét közös vetélkedőre hívják az ország fiataljait a Nagy Diák Pénzügyes Tesztre. A nyertes egy Samsung Galaxy Note 10 okostelefonnal lesz gazdagabb. Az online teszt számítógépen és okostelefonon is kitölthető 2020. február 16-ig a www.nagypenzugyesteszt.hu oldalon. Az online tesztet követő két forduló viszont már személyes jelenlétet kíván. A középdöntőbe kerülő játékosokból a legjobb tizenkét jut el a döntőbe, ahol az élő kvíz során kiderül, hogy ki a legjobb pénzügyes. A középdöntőt és döntőt 2020. március 6-án rendezik meg a Pénzügyminisztériumban a PÉNZ7 témahét keretében.

A felkészüléshez nagy segítséget nyújtanak az okosanapenzel.hu és a penziranytu.hu/tankonyvek honlapon ingyenesen elérhető tananyagok, ismertetőik.

Nagy Diák Pénzügyes Teszt

**MINEK A RÖVIDÍTÉSE AZ OBA?
KINEK A MEGBÍZÁSÁBÓL JÁR EL AZ ALKUSZ?**

**NE TEGYÜNK MINDEN TOJÁST EGY KOSÁRBA!
– TARTJA AZ ANGOL MONDÁS.
DE MIT JELENT?**

Gyere és tedd magad próbára a szórakoztató és edukatív **NAGY DIÁK PÉNZÜGYES TESZTENI** 10 perc játékos tesztkitöltéssel – a hasznos információk mellett – akár **SAMSUNG GALAXY NOTE 10**-et is nyerhetsz, de a 2. és 3. helyezettek is egy-egy **OKOSTELEFON**nal térnek haza.

Az **ONLINE TESZT** számítógépen és mobilon is kitölthető egészen **FEBRUÁR 16-IG** a WWW.NAGYPENZUGYESTEST.HU oldalon. Az itt legjobban teljesítők közül kerül ki – a Pénzügyminisztériumban 2020. március 6-án megrendezendő élő kvíz döntő izgalmas játékában – a legügyesebb pénzügyes.

Nem kell félni a pénzügyektől!

IMMÁRON MÁSODSZOR RENDEZIK MEG A PÉNZÜGYMINISZTERIUM, A PÉNZIRÁNYTÓ ALAPÍTVÁNY ÉS A DUE MÉDIAHÁLÓZAT KÖZÖS PÉNZÜGYI VETÉLKEDŐJÉT, A NAGY DIÁK PÉNZÜGYES TESZTET, AMELY IDÉN ÚJABB TÁMOGATÓKKAL: A DIÁKHITEL KÖZPONTTAL ÉS A MAGYAR BIZTOSÍTÓK SZÖVETSÉGÉVEL BŐVÜLT. AZ IDEI TESZT A PÉNZ7 KÍSÉRŐ ESEMÉNYE, HISZEN A DÖNTŐT A TÉMAHÉT UTOLSÓ NAPJÁN, 2020. MÁRCIUS 6-ÁN KERÜL MEGRENDEZÉSRE. DE VAJON MILYEN TÉMÁKRA, KÉRDÉSEKRE SZÁMÍTHATNAK A VERSENYZŐK? MIÉRT LEHET FONTOS A MINÉL PONTOSABB PÉNZÜGYI TUDÁS A MAI FIATALOKNAK? EZEKRE ADOTT VÁLASZT LAPUNKNAK BALOGH LÁSZLÓ, PÉNZÜGYEKÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁR.

MIK VOLTAK AZ ELŐZŐ VERSENY TAPASZTALATAI?

Az első komoly tapasztalat az volt, hogy minden várározást felülmúlt az érdeklődés. Több mint 11 500 diák töltötte ki a tesztet. Meglepődtünk ezen, de nagyon örültünk, hogy ennyi tanulóhoz jutott el a verseny. A középdöntő és döntő tapasztalata az volt, hogy a program egésze nagyon izgalmasnak, vidámnak és kifejezetten szórakoztatónak bizonyult. Akik részt vettek benne, de nem jutottak a legjobb háromba, azok is nyertesnek érezhették magukat, hiszen tudásuk gyarapodott. Az erről készült rövid videó nagyon hűen tükrözi ezt a kellemes és vidám hangulatot! (A videót megnézheted a DUE Online Nagy Diák Teszt menüpontjában - a szerk.)

ÖN SZERINT MIÉRT FONTOS A FIATALOK PÉNZÜGYI OKTATÁSA?

Elsősorban azért fontos a pénzügyi edukáció, mert olyan világban élünk, ahol sokfajta kompetenciára van szüksége az embereknek. A XXI. században a digitális kérdések ismerete evidens, de úgy gondolom, hogy a pénzügyekben való tájékozottság is az alapvető kompetenciák közé tartozik. Ha jó döntéseket hoznak, ha tudatosak és magabiztosak tudnak lenni ezen a téren a fiatalok, a későbbiekben biztos jövőt tudnak teremteni maguknak, családjuknak, gyermekeiknek. Hiszen egy rossz pénzügyi döntés, például egy hitel felvétel miatti eladósodás, nagy törést okozhat az életükben. Úgy gondolom, hogy a pénzügyi oktatást is fiatal korban a legjobb elkezdni, hiszen ekkor a legfogékonyabb az ember. A vetélkedő pedig ehhez járul hozzá, hogy az ismereteket ne száraz, unalmas keretek

között adjuk át a diákoknak, hanem minél élvezhetőbben, szórakoztatóbban, és játékosabban, éreztetve velük, hogy nem kell félni a pénzügyektől. Játssza tanuljunk!

TAPASZTALATAI ALAPJÁN, MELYIK AZ A TÉMA, AMELYIKBEN A LEGJÁRTASABBAK A TANULÓK, ÉS MELYBEN KEVÉSBÉ?

Általánosságban a közgazdasági és pénzügyi alapfogalmak ismeretében ügyesek (infláció, kamat). Ezeket definíció szinten jól tudják. A gyengébb válaszok pedig ezeknek a gyakorlati alkalmazásánál, összehasonlításánál figyelhető meg. Amikor kicsit összetettebbek a kérdések, és az ismert alapfogalmakat kellene gyorsan használni, ott vettünk észre erősítésre szoruló területeket. Például a kamatos kamatszámításra és a befektetések diverzifikálására irányuló kérdéseket nagyon kevesen tudták megválaszolni az előző tesztben, hiszen ezekhez már nagyobb rálátás szükséges a pénzügyekre.

ÖN SZERINT MIRE LEHET EGY TIZENÉVES FIATAL KÍVÁNCSI PÉNZÜGYI TERÜLETEKEN?

Mindenre. Meggyőződésem, hogy amikor valaki még tizenéves, van benne egy természetes kíváncsiság, főleg olyan témákban, amelyek úgy mond misztifikálva vannak. A pénzügyi élet pedig fiatal korban ilyen, amikor hiányosabbak az ismeretek. Számítalan film készült Hollywoodban vagy azon kívül, amelyek a 2008-as pénzügyi válságot dolgozták fel, de ha valaki nem lát teljesen mögé ezeknek a folyamatoknak, akkor azok rejtélyessé válnak. Én azt látom, hogy a fiatalok szeretnék belelátni

ebbe, jobban meg szeretnék érteni. Ennek a válságnak pedig sok tanulsága volt, amelyeket későbbi életükben fel tudnak használni. Az érdeklődés egyik fajtája az is, hogy hogyan tudnának takarékoskodni a zsebpénzükből, hogyan tudnák úgy befektetni azt, hogy annak később hozama legyen, hogy álmaikat maguk valószínűsítsék meg akár egy bringa, vagy éppen egy minőségi okos eszköz beszerzése legyen az.

MELYEK AZOK A LEGFONTOSABB PÉNZÜGYI ISMERETEK, AMELYEKSEL A FIATALOKNAK RENDELKEZNI KELL?

Most nagyon furcsa dologot fogok mondani, de elsősorban az a legfontosabb, hogy egyensúlyba tudják hozni, milyen bevételeik vannak, és ebből mennyit költhetnek el, és hogy ebből hogyan tudnak takarékoskodni. Másodszor pedig, ha vannak vágyaik, költeni szeretnének valamire, tudniuk kell az ár-érték arányt mérlegelni, hiszen nem biztos, hogy a legdrágább a legjobb. A márkáktól, divattól, trendektől kicsit elhatárolódva tudniuk kell figyelembe venni a valós értéket, és összehasonlítás után egy megfontolt döntést hozni. Ha pedig van megtakarításuk, akkor azt is fontos megismerni, hogy tudják kezelni azt a pénzt, hogy számukra kellő biztonsággal a legtöbb hasznot tudja hozni.

VISSZATÉRVE A TESZTHEZ, HA ÖN ÍRTHATNA KÉRDÉSEKET, MELYIK LENNE AZ AZ EGY, AMELYET BIZTOSAN BELETENNE?

Először is, biztosan sok kérdést írnék. Ha egyet kellene választani, akkor az az lenne, hogy melyik a legbiztonságosabb befektetési forma.

ÖN MIT VÁLASZOLNA ERRE?

Természetesen a magyar állampapír pluszt mondanám. Véleményem szerint jelenleg ez a legbiztonságosabb befektetési forma ma Magyarországon, amely ugyanakkor nagyon tisztességes hozamot is biztosít.

IDÉN ÚJABB TÁMOGATÓK CSATLAKOZTAK A TESZTHEZ. ŐK MILYEN TERÜLETEKET TÁMOGATNAK SZAKMAILAG?

Pontosan így történt! Lényegében a tavalyi siker hozta az újabb támogatókat. Az idei évtől a Pénzügyminisztérium és a Pénziránytű Alapítvány mellett a Magyar Biztosítók Szövetsége és Diákhitel Központ is részt vesz a programban. A Diákhitel Központ azt a célt próbálja erősíteni, hogy senkinek se álljon a továbbtanulása útjába a szerényebb családi pénzügyi háttér. Bátorítják a tehetséges, szorgalmas diákokat, segítséget nyújtanak nekik, és ez úgy néz ki, hogy jól működik, hiszen egyre többen élnek ezzel a lehetőséggel. A MABISZ pedig a biztosítási termékekkel való megismerkedést támogatja. A pénzügyi tudatossághoz ugyanúgy hozzátartoznak a biztosítások, attól függetlenül, hogy ezekről kevesebb szó esik. Mérlegelni kell, hogy vannak bizonyos kockázatok, amelyeknek kicsi az esélyük, hogy bekövetkeznek, de mégis számítani kell rájuk. Ezekben nyújtanak segítséget a meglévő biztosítások.

MILYEN TÉMÁJÚ KÉRDÉSEKRE SZÁMÍTHATNAK IDÉN A VERSENYZŐK?

Nagyjából azokra, amelyekről eddig beszéltünk. Bank, biztosítás, alapfogalmak, kártyahasználat, közgazdasági, pénzügyi kérdések, tehát nagyon széleskörű ismeretekre lesz szüksége a fiataloknak. Így lesz izgalmas és vidám a teszt, hogy nem lesznek kiszámíthatók a kérdések. Azt tudom garantálni, hogy nem lesz olyan kérdés, amelynek nincs köze a pénzügyi ismeretekhez.

A felkészülést segítik az okosanapenzel.hu honlapon elérhető oktatási anyagok is.

A GYŐZTESEK MILYEN NYEREMÉNYEKBE RÉSZESÜLNEK?

Az a 120 legjobb versenyző, aki a legtöbb jó választ adja, meghívót kap a Pénzügyminisztériumba, ahol a PÉNZ7 keretein belül megszervezett középdöntőn vehetnek részt. Itt fog kiderülni a

Kamatos kamat: olyan kamat, ami akkor keletkezik, ha egy adott időre szóló kamatot a tőkéhez adva együtt kamatoznak tovább. Azaz ha például a bankszámlánkon lévő pénzhez (vagyis a tőkéhez) a kamat hozzáadódik, és a teljes összeg (vagyis a tőke+kamat) kamatozik tovább. Tehát ha van 10 000 Ft-od, 5% éves kamattal, akkor kamatos kamat esetén egy év elteltével már a 10 500 Ft kamatozik tovább.

Diverzifikáció: a pénzügyek terén a kockázat csökkentésének gyakran használt módszere. Lényege, hogy nem „mindent egy lapra teszünk fel”, hanem a befektetéseket megosztjuk különböző értékpapírok, befektetési lehetőségek között. Olyan ez, mint amikor van egy nagy kosár tojásunk, de nem egy kosárban visszük haza, hanem szétosztjuk többfelé, hogy ha elejtenék, akkor ne az összes törjön össze.

gondosan összeállított feladatsor után, hogy ki az a 12 versenyző, aki már élő szóban a pódiumon adhat bizonyosságot tudásáról. Az első három helyezett értékes okos eszközzel gazdagodik. Ezen kívül külön díjazzuk a 120 diák közül a legfiatalabb résztvevőt, a MABISZ pedig a legaktívabb iskolát egy lappal ajándékozza meg. A döntőbe jutott diákok közül senki sem fog távozni üres kézzel!

(Panulín Bogi)

A fotelből vásárolva se dőlj be!

SOHA MEG NEM ÉRKEZŐ, ONLINE MEGVÁSÁROLT TERMÉKEKTŐL AZ EGYSZER KIPRÓBÁLT, DE LEMONDANI MÁR ELFELEJTETT HAVIDÍJAS SZOLGÁLTATÁSOKIG NAGYON SZÉLES A KÖRE ANNAK, HOGYAN VESZÍTHETÜNK PÉNZT AKARATUNK ELLENÉRE, AKÁR FIGYELMETLENSÉGBŐL IS A NETES FIZETÉS VILÁGÁBAN. HOGY EZT ELKERÜLJÜK, ISMÉT DR. SZABÓ HENRIKSEL, AZ ORFK BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLYÁNAK RENDŐR ALEZREDESÉVEL BESZÉLGETTÜNK, ÍGY A KÖVETKEZŐKBEN KISOKOST KÍNÁLHATUNK NEKTEK A BIZTONSÁGOS ONLINE FIZETÉSI LEHETŐSÉGEKKEL KAPCSOLATBAN, ÉS AJÁNLUNK MEGOLDÁSOKAT IS PROBLÉMA ESETÉRE.

Bence még lelkes gólyaként elhatározta, hogy ha már végre csak azt tanulhatja, ami érdekli, legalább az egyetemen mindent elolvas, amit csak kell az órákra és a vizsgákra. Az egyik vizsga előtti utolsó éjszaka jött rá, hogy a harminckettedik – egyébként teljesen lényegtelen – könyv a tétellistából bizony nem volt még a kezében sem, nemhogy olvasta volna! Az első évben még azt a 6 oldalt is élet-halál kérdésnek érezte, mert mi van, ha pont abból lesz kérdés? El is kezdett kutatni a neten, hátha fent van PDF-ben valahol. Pár perc után szerencsésen meg is találta az egyik legismertebb nemzetközi online jegyzetboltban. Persze nem jutott hozzá ingyen, de bevállalta a regisztrációval járó havi 10 dollárt, csak hogy használhassa a szolgáltatást, hisz majd úgyis lemondja a vizsga után. A vizsga sikerült, a csapat beült egy kocsmába megünnepelni az eredményt, az előfizetés pedig elfelejtődött. A következő hónapban volt is csodálkozás, ki és miért vont le Bencétől 10 dollárt, majd mikor leesett, miről is van szó, azért lett mérges, mert egy nem használt szolgáltatásért kellett fizetnie. Már majdnem elkezdtek számlázni Dublinból a következő havi 10 dollárt, amikor végre megszüntette az előfizetést és vele a fiókot is.

Bizonyára előfordult hasonló már veled is. Mielőtt azonban belevágnánk a dolgok közepébe, érdemes néhány definíciót tisztázni.

Kezdjük az előfizetéssel. Ennek a fogalomnak kétféle értelme is van. Az egyik az, ha egy szolgáltatásra jelentkező, amit igénybe szeretnénk venni, tulajdonképpen jelezzük a szándékunkat, érdeklődésünket a dolog iránt. „Ez nem feltétlenül jelent azonnali fizetést, hanem csak például regisztrálunk az adott felületen azért, hogy használhassuk. Lehet, hogy maga a szolgáltatás ingyenes” – mondta el dr. Szabó Henrik.

„A másik esetben biztosan ellenértéket, pénzt adunk a szolgáltatásért, jellemzően egy adott időszakra, tehát itt már nem ingyenes szolgáltatásról van szó” – figyelmeztet szakértőnk. Az előfizetést – akármelyik fajtáról is van szó – követően leszünk jogosultak a szolgáltatás igénybevételére.

Az ellenérték fejében történő előfizetésnek is számos típusa van. Van, hogy például egy akció keretében egy bizonyos ideig ingyen használunk egy szolgáltatást, applikációt, és a határidő lejártkor kell fizetni az azt követő időszakra. Jellemzően a határidő lejárta előtt lemondható a szolgáltatás, akkor nem kell fizetni, de az ingyenes szakasz után nem is használható. Ez manapság bevett forma a mobilapplikációk esetében, és nincs is benne semmi kivétivaló: megrendeléskor megismerheted az ingyenesség feltételeit, a későbbi fizetési és lemondási lehetőségeket. Gyakran emlékeztetőt is lehet kérni a határidő lejárta előtt. Ezekben az esetekben – ahogy Bence is – főként azért járunk pórul, mert vagy nem olvassuk el ezeket az infókat, vagy elfelejtjük az egészet.

Az is lehetséges, hogy a szolgáltatásnak (applikációnak) egyszeri díja van, ha azt befizettük, örökké használhatjuk. Olyan konstrukció is létezik, hogy bizonyos időszakokra, periódusokra kell fizetni (ez az előfizetés kifejezés klasszikus értelme), havonta, negyedévente, évente – sokszor magunk választhatjuk ki, milyen időszakra szeretnénk. Az időszak lejárta előtt jelezhetjük, hogy a következő szakaszra már nem tartunk igényt a szolgáltatásra. Jellemző az is, hogy minél nagyobb időszakot ölel fel előfizetésünk, annál nagyobb kedvezményt kapunk a szolgáltatásra. Nem kell messzire menni a példáért, ilyenek a mobilszolgáltatóknál az előfizetések is: ha két év hűséget írsz alá, kedvezőbb csomagot és ajánlatot kapsz, mint ha nem vállalsz egyáltalán,

vagy csak egy év hűséget. Sok terület vette át ezt az előfizetési rendszert mintaként.

Az előre fizetés esetében egy szolgáltatás díját értelemszerűen a szolgáltatás használatát megelőzően fizetjük ki. Ahogy az előbb már említettük, megújuló szolgáltatásokat meghatározott időközönként kell fizetnünk, például havidíjként. Ilyen például a Google számos szolgáltatása, a leggyakrabban használt Google Drive felhőszolgáltatás is – abban az esetben persze, ha nem elég az alap, ingyenes tárhely. Havonta automatikusan levonja az általad megadott bankkártyán keresztül a bankszámládról a havi tárhely díjat. Ha már nem szeretnénk igénybe venni, le kell mondanunk a szolgáltatást, különben a következő hónapban automatikusan terheli a szolgáltató az aktuális időszak díjával a bankkártyánkat. Ilyenkor már nincs szükség újabb és újabb, általunk való felhatalmazásra a fizetéshez, hiszen azt a megrendeléskor, az online szerződéskötéskor megadtuk a szolgáltatónak. Ekkor már épp a szolgáltatás megszüntetéséhez kell aktivitást kifejezteni a vásárlónak – emeli ki Szabó Henrik azt a hibát, amit történetünk főhőse, Bence is elkövetett.

Összefoglalva: ahhoz tehát, hogy ez ne következzen be, meghatározott időn belül, még a következő terhelést megelőzően le kell mondani a szolgáltatást. Hogy ezt hogyan tehetjük meg, a szolgáltató az applikációban, a weboldal felületén vagy a megrendelés visszaigazolásakor küldött e-mailben köteles feltüntetni.

Félünk szerencsére nem kell egyik fizetési módtól sem. Szakértőnk megnyugtatta mindenkit: ha a felhasználók körültekintőek, és odafigyelnek, hogy milyen szolgáltatást vesznek igénybe, és ez milyen kötelezettségekkel,

következményekkel jár, egyik sem lehet különösebben kockázatos. Azt még hozzátette, hogy „a megújuló szolgáltatásoknál fordul elő leggyakrabban, hogy csak egyszeri fizetési díjat vesznek tudomásul az azt igénybe vevők, és nem értik, miért terhelődik a számlájukra újabb és újabb díj havonta”. Pedig ez a legtöbb esetben le van írva a megrendelésnél – persze lehetnek a szabályokat be nem tartó kivételek, de nem ez a jellemző.

Az ingyenesnek mondott előfizetéseknel egyre gyakoribb az a gyakorlat, hogy betekintésképpen, egyfajta kecsegtetésként egy bizonyos próbaidőszakra teszik csak ingyenessé a regisztráció után a használatot. A bankkártyaadatainkat már a regisztrációkor meg kell adni – a mobilapplikációk esetében a készülék webáruháza gyakran eleve „tudja” ezeket, hiszen például üzembe helyezéskor megadtuk, ekkor csak megerősítést, jóváhagyást kérnek. Így önkéntelenül is arrafelé terelnek bennünket, hogy a próbaidőszak után is legyünk előfizetőjük. Más esetekben az egyes tranzakciókat önálló kártyás fizetésként kell elvégeznünk.

A Netflix és a HBO Go próbaidőszaka mostanság a leghíresebb, legtöbb felületen hirdett ingyenes előfizetés a neten. Nem ismerünk olyan sorozatfüggőt, aki a bármelyik sorozatnézést egy hónap után, a próbaidőszak végén abba tudta volna hagyni. Hixsen lehetséges volna az, hogy évad közben a 30 próbanap lejárta miatt befejezzük a sokszor hetekig tartó sorozatdarálást? És hát évés közben jön meg az étvágy, ugye. Egy ilyen előfizetéssel addig ismeretlen, de izgalmas és kecsegtető világ tárul elénk megannyi kalanddal, sorozattal, csak rebbenünk egyikről a másira, mint a méhek a virágokra.

Van tehát egy korszak az életünkben, amikor a kíváncsiság, próbálgatás miatt az előfizetések néha az egekig tornyosulnak, de azért gondoljuk át minden regisztrációkor, hogy valóban megéri-e nekünk az adott szolgáltatás.

Főleg középiskolásként, egyetemistaként, amikor különösen minden fillér számít.

Most, hogy a fogalmakat kitárgyaltuk, térjünk át a leggyakoribb előfizetésre, az applikációs fizetésekre – amelyeket előbb már felvillantottunk – és a játékokra! Mint tudjuk, a mobiltelefonos applikációk jellemzően valamelyik online áruházból, leggyakrabban a Google Playről vagy AppStore-ból tölthetők le. „Előfordulhat, hogy az alkalmazás maga ingyenesen letölthető, de bizonyos prémium funkciókat csak plusz vásárlás esetén tudunk használni. Ez is lehet egyszeri díjú, vagy havidíjas szolgáltatás” – ismerteti dr. Szabó Henrik.

A Facebook és az Instagram például ingyenesen letölthető, és egyelőre nincs számottevően olyan tartalom rajta, amely csak plusz pénzéért volna elérhető, éppen ezért ezek a legnépszerűbb közösségi oldalak. A fizetős, prémium tartalmakat már kevesebben használják, de így is előfordul sokszáz milliós letöltés egy-egy felkapott, népszerű játéknál, applikációnál.

„A prémium szolgáltatások közé tartozik az is, ha megvásároljuk a reklámentességet” – folytatja dr. Szabó Henrik egy viszonylag új jelenséggel. Erre a legismertebb példa a nemrég debütáló YouTube Premium, amelynek segítségével eltűnnek a hirdetések a kedvenc videóinkból, de egyszerűsödik vele a letöltés is. Maga a YouTube továbbra is ingyenes, bárki számára hozzáférhető, de előfizetéssel megszabadulhatunk a legbosszantóbb dolgoktól – a reklámoktól. A logika egyébként egyszerű, gazdasági: egy szolgáltatásnak rengeteg költsége van. Fejlesztés, munkaerő, technológia, gépek, a YouTube esetében jogdíjak stb. Ha ezt, a vállalat számára költséggel járó szolgáltatást ingyen tudni nyújtani egy cég, akkor valamiből fedeznie kell a költségeit. Ez lenne a reklámbevétele. De ha a kedves felhasználót (minket) zavar a reklám, felkínálja azt a lehetőséget is, hogy eltekint a ránk eső reklámbevételel, cserébe a bevételkiesést előfizetési díjjal kompenzálhatjuk. A választás ez esetben a felhasználóé. Jellemzően a reklámentesség megvásárlása egy kényelmi funkció, abban kell döntést hoznunk, hogy a reklám zavar-e jobban vagy felesleges pénzköltésnek tartjuk a kiiktatását. Persze vannak olyan appok is, amelyek annyira túltolják a reklámot, hogy ha van a kiiktatásra lehetőség, nem is gondolkozunk sokat rajta.

A mobiltelefonos játékok már akkor is hódítottak, amikor a suliból hazafelé olyan új számokat hallgattak a gyerekek, mint a

Wannabe, vagy a Poker Face, de mostanára a netes, vagy telefonos játékok korábban hihetetlennek tűnő dimenziói nyíltak meg mindenki előtt. „Vannak úgynevezett mikrotranzakciók, amikor valamiféle egyedi szolgáltatást, dolgot vásárolunk meg – általában kiegészítő szolgáltatásokról van szó, amelyek növelik a játékelményt” – mondta el a szakértő. A játékoknál is gyakori azonban, hogy finoman vagy erőteljesen az extrák megvásárlása felé terel a szolgáltató: például nem fejlődik úgy a karaktered, nem haladsz elég tempóan az építkezésben, ha nem veszed meg a kiegészítőket, vagy a játékban használatos pénzt, csereeszközöket. [Azt javasolja, érdemes átgondolni, mennyit érnek meg nekünk: vannak, amelyek később eladhatók a játékhoz tartozó piactéren, de semmi sem garantálja, hogy ugyanannyit fog érni, mint amikor megvásároltuk. A legtöbb viszont olyan gyorsan elfogy/elhasználódik, hogy egy óra múlva már bánjuk, hogy ráköltöttünk.

Ha azonban mégis fizetünk, tegyük azt biztonságosan! Ha a fizetés egy alkalmazásbolt (Google Play, AppStore) felületén történik, jóvá kell hagynunk azt az összeget, amit a vásárláskor levonna a szolgáltató. Győződjünk meg róla, hogy az általunk kifizetni kívánt összeg szerepel-e a banki vagy egyéb hivatalos tranzakciós felületen!

Nem csak alkalmazásokban és játékokban, hanem webshopokban is vásárolunk, erről a múlt hónapban már esett szó. Itt sokkal többször van valós, fizikailag létező termékről szó, amelynek egy idő után meg kell érkeznie, de ugyanúgy vehetünk szoftvert, applikációt, hozzáférést valamihez. „Ha nem érkezett meg a megvásárolt termék, elsőként a webshophoz, vagy a hirdetőhöz – akitől megrendeltük a terméket – fordulhatunk. Éppen ezért különösen fontos, hogy megbízható webshoptól vásároljunk, olyan helyen, amelyről ismert, hogy foglalkoznak a vásárlók esetleges felmerülő problémáival. Ha nincs esély a termék megérkezésére, forduljunk a bankunkhoz, ugyanis a bankkártyánk biztosítási fedezete segítségével vissza tudják téríteni a termékért kifizetett árat számunkra” – tanácsolta a szakember. Ha sok panasza van egy szolgáltatónak, abból már rendőrségi ügy is lehet, de jellemzően ezeket a problémákat meg lehet oldani a bankok és a szolgáltatók közreműködésével, ritkább, de nem példa nélküli, hogy csalókkal kerülünk szembe a neten és ekkor már a hatóságok bevonása is szóba kerülhet.

(Lami Krisztofer)

A cikkben foglalt nézetek a szerzők nézetei, azok semmiképpen sem tekinthetők az Európai Bizottság vagy a Belügyminisztérium hivatalos állásfoglalásának, továbbá sem az Európai Bizottság, sem a Belügyminisztérium nem tehető felelőssé azokért, illetve az abban foglaltakért. A cikk a BBA-5.1.6/2-2017-00003 számú projekt keretében készült.

KOSÁRBÓL A FA ALÁ

NEM LEHET ISMERETLEN AZ A SZITUÁCIÓ, AMIKOR MÁR CSAK NAPOK VANNAK HÁTRA A KARÁCSONYI AJÁNDÉKOZÁSIG, A FA ALATT AZONBAN NEM LAPUL SEMMI. A KREATÍVABBAK EGY-EGY KÉZZEL KÉSZÜLT APRÓSÁGGAL „LE IS TUDHATJÁK” EZT A NAGY FELHAJTÁST, DE AZ ELSZÁNTABBAK, TEHETŐSEBBEK SZÍVESEBBEN RENDELNEK VALAMIT AZ INTERNETRŐL. ENNEK AZ OPCIÓNNAK IS MEGVANNAK A MAGA SZÉPSÉGEI ÉS NEGATÍVUMAI.

A lehetőségeink végtelenek, manapság szinte azt vehetünk az online boltokból, amit csak szeretnénk, legyen az bármilyen árucikk. A letisztult weboldaloknak köszönhetően sokkal könnyebben tudunk válogatni a kínálat között, személyre szabhatjuk, szűrhetjük azokat és kategóriánként csoportosíthatjuk is az adott termékeket. A csomagolással sem kell bajlódni, hisz néhány helyen jó pénzért – vagy az ünnepnek köszönhetően valahol akár ingyen – be is csomagolják a számunkra. Az egyik legkényelmesebb mód, hisz nem kell végig járni a fél városra a jobbnál jobb ajándékért kutatva, hanem lazán megrendelheted együltő helyedben mellőzve a cipekedést is, hisz kiszállítják.

Komfortosnak tűnhet, valamilyen szinten az is, de rengeteg buktatóval járhat az online ajándékvásárlás. A képernyő előtt ülve és válogatva csak a kinézetét látjuk az adott készítménynek, ami csalóka is tud lenni, hisz ha ismeretlen oldalról vásárolunk ismeretlen terméket, fennáll a kockázat, hogy egész más kapunk, mint amit a kosarunkba raktunk. A legveszélyesebb külföldről rendelni olcsó árukat, olyan helyeken, mint például a Wish, Aliexpress és eBay nevezetű oldal, csakhogy a legismertebbeket említem. Ajánlatos hónapokkal előbb megrendelni a kiválasztott darabokat, mert meglehetősen késő ide időben, esetleg más után kell nézni, mert az is megeshet, hogy nem fog kiszállításra kerülni a termék. Ha az utóbbira kerül sor, akkor bátran merjük felvenni a kapcsolatot az adott céggel, hisz a saját pénzünkről van szó, ami lehet párszáz forint, vagy akár több ezer is, az ajándéktól függően. A webáruházak vagy új terméket adnak fel, vagy visszafizetik a korábban elutalt összeget.

Jobb szemfülesnek lenni az ünnep közeledtével, hisz ilyenkor akciók százával és kuponok tömkelegével, hatalmas kedvezményekkel próbálnak magukhoz csalogatni az üzletek. Gyanútlan internetezés során is szembe jöhet velünk egy-egy reklám, egy-egy hirdetés. De jobb, ha erősek maradunk és nem engedünk a kísértésnek, hisz a pénztárcánk issza meg a levét.

Az emberek többsége az utolsó pillanatban kapkod a legjobb ajándék megszerzéséért, lehetőleg kevesebb pénzt költve. Ilyenkor sokan elfeledkeznek magukról, olyasvalamit helyeznek előtérbe, aminek kevesebb figyelmet kellene szentelni. Fontos kiemelni, hogy a családotnak, barátainak te leszel a legértékesebb, legjobb ajándék, a közösen eltöltött idő, nem pedig az, amit előtte szép gondosan vagy kapkodva megvásároltál. A vásárlási módszered pedig a te döntésed, nincs rossz vagy jó választás, van kényelmesebb és biztonságosabb. Te választasz!

(Kozma Lilla)

FEJES AZ INTERNETBE TANULJ OLASZUL

**TE IS GONDOKDÁTÁL MÁR AZON, HOGY MEGTANULJ
EGY ÚJ IDEGEN NYELVET? MIT SZÓLNÁL AZ OLASZHOZ?
ÖSSZESZEDTEM 5+1 INTERNETES SEGÍTSÉGET,
AMIKKEL KÖNNYEN ELSAJÁTÍTHATOD.**

elsajátítsa az új kifejezéseket. Összesen három szintje van. A program játékokat is tartalmaz, így szórakoztatóbbá teszi az olasz nyelv tanulását. Ha mégis letennél az olaszról, sok más nyelven is rendelkezésedre áll a szókincsed bővítésében.

DUOLINGO

Szintén egy olyan alkalmazás, ami nem csak ebben vezethet sikerre. Rengeteg idegen nyelvet tanulhatsz vele, köztük éppenséggel az olaszt is. A baglyos app igen elterjedt, szinte mindenki ismeri, vagy legalább hallott már róla. Amikor bekerülsz az alkalmazásba először az kéri válaszd ki a tanulni kívánt nyelvet – és esetenként azt, hogy milyen másik nyelvről szeretnéd megtanulni. Igen, így kettőt gyakorolhatsz egyszerre, csak hogy igazán kimaxold a hasznosságot. Ezután célt kell választanod. 5, 10, 15 vagy 20 perces gyakorlás egy nap, ebből a 10 perc az átlagos. Kezdd el az alapoktól vagy folytathatod onnan, ahol abbahagytad, ha már ismerkedtél az olaszsal.

MONDLY

Egy letisztult, háromszintes program, aminek a segítségével szinte bármilyen nyelven tanulhatsz egy bármilyen másik nyelvet. Kiválasztod először, hogy mit beszélsz (vagy hogy szeretnéd tanulni), és hogy mit is szeretnél beszélni. Kezdő, középhaladó és haladó lehetőségek közül kell eldöntened, hogy milyen szinten állsz. Először az alkalmazás bemutatja önmagát, megmutatja

mit kínál. Interaktív módon oktat, képekkel és felmondással, ezzel biztosra megy, hogy a lehető legjobban maradjon meg a tudás.

SOCIAL MEDIA

Instagram, YouTube, Facebook... A közösségi média minden olyan felülete, aminek a nyelvezetét át lehet állítani olaszra. Igen, jól olvastad. Nem ez az első dolog, ami egy tanulni vágyó ember gondolatai közé kúszik, de nem szabad elfelejteni. Egyszer-egyszer nyelvleckék maradhatnak el, mert épp fáradt vagy, beteg, nehéz napod volt, stb. Ha viszont így „rákényszeríted” magad, hogy napi szinten, pihenés közben is találkozz vele könnyebben megszokod. Ha olasz nyelvű tartalmakat követsz figyelemmel követheted az „utcai nyelv” változását és nem csak könyvbéli, de emberközeli stílusban is meg tudsz majd szólalni. Nem beszélve arról, hogy könnyedén találhatsz magadnak levelezőtársat, ami rengeteget segíthet. (Azért csak óvatosan, az internet veszélyes dolog.)

TELENOTOR HIPERSULI

Rengeteg hasznos ismeret sajátítható el a HiperSuli által. Oldalukon ajánlanak különböző weblapokat tantárgyak szerint, ahol a gyerekek szélesíthetik a tudásukat. A programban résztvevő iskolák tanárai számára ingyenes képzéseket, szakmai támogatást és HiperNet hozzáférést biztosítanak ezzel gördülékenyebbé téve a tanítást.

(Vida Zsanka)

BUSUU

A Play Áruházban 4,5-re értékelték a felhasználók, de iOS-en is kiválóan fut. Számos más nyelvet is lehet tanulni vele, nem csak olaszt. Tudni kell hozzá angolul, mert azzal tanít, de ha nem megy tökéletesen, két legyet üthetsz egy csapásra, hiszen így mindkettőt fejlesztheted. Előnye, hogy a saját szintednek megfelelően oktat, így nem állít túl nehéz kihívások elé, amik csak kudarc élményt okoznának. Vannak olyan részei azonban, amiket csak megvásárolni lehet – de ez nem csak ennél az alkalmazásnál van így.

OLASZ TANULÁS 6000 SZÓ

Talán a neve amatőrnek hangzik, a nyelvtudásunk fejlesztéséhez mégis nagyban hozzájárul ez az app. Az alkalmazást Play Áruházból lehet elérni, ahol a FunEasyLearn csapata osztotta meg. Több mint hatezer szó található meg benne, különböző témák szerint szortírozva, hogy könnyebbé tegye a gyakorlást. Képekkel és felmondással is segíti, hogy a tanuló minél könnyebben

CSINÁLUNK DIVATOT A LÁTHATÓSÁGBÓL HISZ AZ ÉLETÜNK MÚLHAT RAJTA

ÖSSZEKAPCSOLHATÓ-E A KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁG A DIVATTAL? HISZ NEM TÚLZÁS AZT MONDANI, HOGY MINDKETTŐ A FELTÚNÉSRŐL SZÓL – CSUPÁN AZ ÉLET KÉT KÜLÖNBÖZŐ TERÜLETÉN. KIS KREATIVITÁSSAL KÖNNYEN ÖTVÖZHETŐ A KELLEMES A HASZNOSSAL, AZAZ A DIVATOS A BIZTONSÁGOSSAL. ÉPPEEN ERRE A FELADATRA VÁLLALKOZTAK A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI EGYTEM LÁTVÁNYTERVEZŐI IS, AKIK A KÖZLEKEDÉSTUDOMÁNYI EGYESÜLET PÁLYÁZATÁRA KÉSZÍTETEK OLYAN RUHADARABOKAT, KIEGÉSZÍTŐKET, MELYEK ÚGY FOKOZZÁK LÁTHATÓSÁGUNKAT, HOGY KÖZBEN NEM BORZADUNK EL A GONDOLATTÓL, HOGY EGY SÁRGA MŰANYAGDARAB VIRÍT RAJTUNK.

„Trendi, viselhető, észlelést javító” – így jellemezte Bíró József, a Közlekedéstudományi Egyesület közlekedésbiztonsági tagozatának elnöke azokat a terveket, melyeket a jövő látványtervező fiataljai készítettek az idei közlekedési kultúra napjának alkalmából. De mi is ez a nap?

2011 májusában az ENSZ meghirdette a Cselekvések Évtizede a Közlekedésbiztonságért nevű programját. Erre hivatkozva választotta a Közlekedéstudományi Egyesület május 11-ét a közlekedési kultúra napjának, melyet Magyarországon 2015 óta évente megrendeznek azzal a meggyőződéssel, hogy a közlekedésbiztonságon nem pusztán rendészeti eszközökkel és szankcionálással lehet javítani, hanem kreatív projektek is hozzájárulhatnak

ahhoz, hogy a közlekedési balesetek száma csökkenjen. Bíró József, a kezdeményezés vezetője kiemelte, hogy a nap keretei között a környezettudatos közlekedés és a közösségi közlekedés kultúrájának kérdésével is foglalkoznak, céljuk pedig egy olyan Európa-szintű összefogás, mely eredményképp a közlekedési kultúrának saját világnapja lesz.

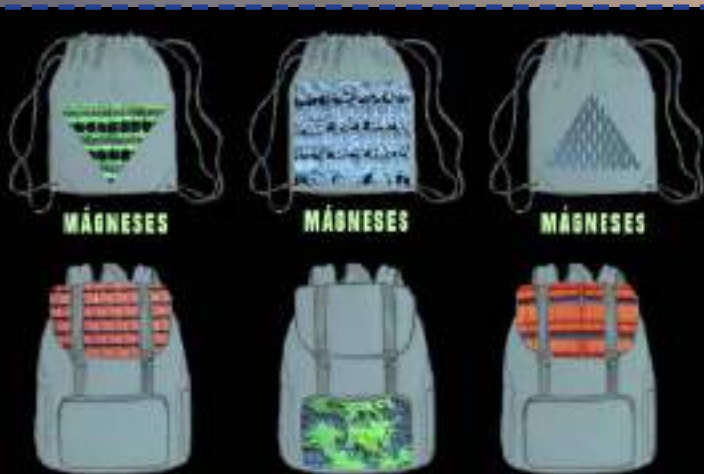
Megdöbbentő a száma a közlekedési baleseteknek, nemcsak globális, de hazai vonatkozásban is: a magyar utakon évente átlagosan hatszázán halnak meg, és több mint húszezren sebesülnek meg közötti baleset során, októberben 71, novemberben lapzártáig 37 személy vesztette életét közlekedési balesetben. Ennek pszichológiai felmérésekkel is alátámasztható oka az,

Ocskó-Kü Kata terve,
fotó: közlekedesbiztonsag.kti.hu

hogy a közlekedő felek túlbecsülik a saját, a jármű és a másik fél képességeit. A gépkocsi vezetője például nem észleli azonnal a gyalogost, még akkor sem, ha a fényszórója be van kapcsolva, az ugyanis 40-50 métert világít csak előre, míg a gyalogos már több, mint 100 méteres távolságból látja a gépjárművet, s ezért azt hiszi, hogy kölcsönösen látják egymást. Azonkívül egy sofőrnek nincsenek éjszaka, neheztelt körülmények között olyan gyors reakciói, mint amilyeneket ő maga, vagy a gyalogos gondolna.

Az elővigyázatosság hátrányt biztosan nem okoz. Ha láthatóak vagyunk az úton, akkor nagyobb esélyünk van megelőzni egy balesetet. Már egy kis fényvisszaverő felület is segíthet, például, ha láthatósági karpántot használunk.

Juhos-Kiss Csenge terve, fotó: közlekedesbiztonsag.kti.hu

Juhos-Kiss Csenge terve, fotó: közlekedesbiztonsag.kti.hu

REJTETT ZIPÁRORKAL ELŐBUKKANO LÁTHATÓSÁGI ANYAGOK

CÉLKOZÁS: FELNŐTTEK, PÉNT MUNKAHELYEN FONTOS AZ KÖNYEL, BUDAPESTI PROJEKTUS. ESTE HAZÁNGYŐRÖK KÖZTÁRSASÁGÁNAK, ÍGY CÉLKOZTATVA A BALESETVEZÉST.

Ocskó-Kü Kata terve,
fotó: közlekedesbiztonsag.kti.hu

Nem árt tisztában lenni a láthatósággal kapcsolatos KRESZ-szabályokkal sem. Fényvisszaverő ruházatot jelenleg lakott területen kívül, éjszaka és korlátozott látási viszonyok között kötelező viselni, de napközben hóesés, köd, eső, vagy más nehezített látási viszony mellett is ajánlott. Kerékpározáskor viselnünk kell a láthatósági ruházatot, sőt, akkor is, ha kiszállunk az autóból vagy rákényszerülünk annak tolására. Nem írja elő azonban azt a szabályzat, hogy lakott területen belül fényvisszaverő mellényt viseljünk, még akkor sem, ha nincs közvilágítás. Persze, ha fokozni szeretnénk a biztonságunkat, ilyen esetben is tegyük magunkat láthatóvá.

Ez azt jelentené, hogy az utcára kilépve már fel is kellene húznunk a jól ismert, általában túlméretezett – és valljuk be, nem túl divatos – láthatósági mellényeket? Szerencsére más lehetőségeink is vannak a „feltűnősködéésre”.

A MŰPA-ban a kulturált közlekedés napján kiállított darabok a viselhetőség jegyében születtek, mind-mind ruhatárunkba beépíthető elemek. A termékekről általában elmondható,

hogy sárgának, narancssárgának, neonzöldnek, esetleg ezüstnek álmodták meg őket készítőik,

ezek ugyanis azok a színek, melyeket a legkönnyebben észre lehet venni nagy távolságból. Nem csoda, hogy már divatnagyrúházak kínálatában is szerepelnek „világító” melegítők, felsők, melyeket az idej, tavalyi fesztiválokon előszeretettel viseltek a fiatalok. Sőt, a 80-as évekből visszatérő neon térhódításához és a fényvisszaverő műanyagkabátokhoz sorolhatjuk a világító talpú cipőket is.

Ocskó-Kü Kata férfi és női ruhákat egyaránt tervezett, valamennyin rejtettek a láthatósági felületek. Szerette volna, ha a munkahelyen elvárt eleganciát

nem törik meg a biztonsági funkciójuk miatt használt fényvisszaverő elemek, így azok zipzárral felszínre hozhatók, és ugyanilyen egyszerű módon el is tüntethetők a kabátokon, szoknyákon, de még az öltönyön is. Ezen kívül a fast fashion üzletek kínálatára hajazó kabátot is tervezett, amit felvarrószerű, egyszerűen feltapasztható elemekkel látott el.

Kiegészítővel kísérletezett Juhos-Kiss Csenge, szinte minden korosztály számára: mágneses láthatósági felületek, melyeket táskára lehet illeszteni, variálni akár egy-egy szetthez. Bevásárló táskák, az ún. „banyatankok” nagy felületére is felhelyezhetők ezek az elemek, így az idősebb korosztály számára is könnyebb a láthatóság elérése. Óvodásoknak, kisebb gyerekeknek hasznosak lehetnek a tornazsákra, iskolatáskára rögzíthető állat- és mesefigurás kítűzők, nagyobbaknak a fényvisszaverős táskaszíj.

Esős időben kiemelten fontos, hogy jól láthatók legyünk – ezt tartotta szem előtt Vizsolajszky Kira, aki láthatósági esernyőket, és átlátszó, kapucnis, láthatósági sávokkal és fényvisszaverős gombokkal ellátott esőkabátot készített. Gondolt a sportolókra, sőt, azokra is, akik kutyával indulnak futni: autók fényénél jól látható anyagból készült sportruházatot tervezett a két- és a néglábúaknak is.

Van tehát ötletes alternatív megoldás, mely kiválthatja a klasszikus láthatósági mellényt, azonban a kezdeményezés nem kap annyi figyelmet, mint amennyit érdemelne. A Közlekedéstudományi Egyesület igyekszik megtalálni a módját annak, hogy a tervek ne kerüljenek a fiókba, és akár kereskedelmi forgalomban is kaphatók legyenek.

(A munkákról fotók Instagramon is találhatóak a tervezők – @kira.graphics; @kata.ocsko.hu – oldalain.)

(Novák Henrietta)

Vizsolajszky Kira terve, fotó: közlekedesbiztonsag.kti.hu

Fotók: <http://mmakademia.hu/>

MAROSI MIKLÓS: VISSZA KELL TÉRNI AZ ŐSI ÉPÍTŐANYAGHOZ

KÖZÉPÜLETEKET TERVEZNI HATALMAS FELELŐSSÉG: AZ EMBEREKNEK TERET KELL FORMÁLNI, A TÉRBEN KÖZÖSSÉGET KELL TEREMTENI. TÖBB, MINT FÉL ÉVSZÁZADOS MUNKA ÁLL A MAGYAR FUNKCIONALISTA ÉPÍTÉSZET EGYIK KIVÁLÓSÁGA, MAROSI MIKLÓS MÖGÖTT, AKI A MAI NAPIG ALKOT, TERVEZ, DOLGOZIK. AZ YBL MIKLÓS-, SZÉCHENYI-, PRO ARCHITECTURA-DÍJAS ÉPÍTÉSZ NOVEMBER VÉGÉN KAPTA MEG NEGYEDIK ÉPÍTÉSZETI NÍVÓDÍJÁT.

MI VAGY KI INSPIRÁLTA ÖNT A KEZDETEKKOR?

Gyerekkoromban csodáltam a szép és izgalmas házakat. Nagyon szerettem az art nouveau-t és a secessziót, ez az a két olyan építészeti korszak, ami kilépett az általánosból, és megjelent benne a kézművesség, a részletek finomsága. Egyik nagy kedvencem Petz Samu. Ő tervezte a Műegyetem könyvtárépületét, a Szilágyi Dezső téri templomot, a fővám téri Vásárcsarnokot, amelyeknek olyan finom részletei és arányrendszerei vannak, amelyek szinte követhetetlenek.

ÖN SZERINT MITŐL LESZ JÓ EGY KÖZÉPÜLET?

A lakóépületek és ipari épületekhez képest a belső terek ritmusával, hangulatával olyan többletet kell adni, amit a csak funkcionalista építész nem igényel. A lépcsők, a változó belmagasságú terek, a felfyló kupolák, a szűkület, a bővület önmagában olyan különlegességet ad egy középületnek, amitől akaratlanul is szeretjük és csodáljuk. Építészeti nagyjaink ezt pontosan tudták, tudatosan terveztek. Az egyházi építészek például képesek voltak arra, hogy olyan székesegyházakat tervezzenek, ahol az ateisták is térdre borulnak.

MI AZ ÖN ÉPÍTÉSZETI HITVALLÁSA?

Úgy érzem, érzem, hogy az iparosodó, nagyszaluzatechnológia által diktált építészeti forma helyett vissza kell térni az ősi építőanyaghoz, a téglához. Az égetésből és az anyagából eredő színváltozásai, a kicsit

hibás plasztikája miatti fény- és árnyékhatások finommá és emberközelivé, humánussá teszik a legmonumentálisabb épületeket is. Az építészeti eszközöknek befolyása van az emberekre: egyszer egy professzorunk a Műegyetemen azt mondta, olyan szakma van a kezünkben, hogy emberekből hülyét tudunk csinálni vagy fel tudjuk őket magasztalni. Ha például egy ravatalozóban sötét anyagokat használunk, a temetésen a hozzátartozók sírnak, de ha vörös bársonyfűggönyökkel borítanánk az épületet, lehet, hogy nem tudnának sírni.

NEMRÉG A XIII. KERÜLET ÉPÍTÉSZETI DÍJÁT ÉS BUDAPEST ÉPÍTÉSZETI NÍVÓDÍJÁT KAPTA MEG A Klapka utcai Szolgáltatóház TERVEIÉRT. MESÉLNE ERRŐL?

Hat évvel ezelőtt egy tervpályázaton első díjat nyertem, de a megbízásban megszabott

feltételekről merőben eltértem. Egy villanegyed és egy lakótelep határán állt egy hatvanas évekbeli szolgáltatóház, amit ellepett a szemét és a hajléktalanok. Én imádom a szabálytalan főterű toszkán városokat, ahol egyszerre történik minden. Ennek mintájára terveztem egy dombházat, ami alá vannak besűrítve az üzlethelyiségek, illetve felülre egy kisvárosias jellegű közösségi teret, egy lakótelepi közösségi központot, a sörözőtől a téli jégpályáig. A végére lett benne több, mint harminc lakás, orvosi rendelő is. És persze nagyon fontos volt az is, hogy a betonrengeteget megszüntessem, és mindent betöltsön a zöld. A lakosság szinte parkként értelmezi: hatalmas öröm volt, amikor egy meleg nyári napon láttam, hogy egy többgyerekes anyuka a lakótelep szélén egy kosár mellett egy kis pókrocon a gyermekeivel ott piknikezik. Azt hiszem, ezt álmodtam meg.

(Lami Krisztofer)

Corinthia Grand Hotel Royal

Uzsoki utcai kórház

EGY ÉPÜLET AKÁR A GYÓGYULÁST IS SEGÍTHETI

MAROSI MIKLÓS, SZÉCHENYI-DÍJAS ÉPÍTÉS, A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADEÉMIA TAGJA ÉS ALELNÖKE. A MAGYAR ÉPÍTÉSZET JÓSZOLGÁLATI KÖVETEKÉNT VÉGZETT MUNKÁIT SZÁMOS DÍJVAL ISMERTE EL A SZAKMA, TÖBBEK KÖZÖTT SZÉCHENYI-DÍJVAL, AMIVEL A MAGYAR ÁLLAM A TUDOMÁNYOS ÉLET KIEMELKEDŐ KÉPVISELŐIT TŰNTETI KI MINDEN ÉVBEN.

Családjában senki nem volt előtte, aki műszaki vagy mérnöki hivatást választott volna, a rajz szeretete vezette Marosi Miklóst az építészmérnöki pályára. Az érettségét követően, 1960-ban jelentkezett az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetemre (mai BME), ahová az első körben felvételt nyert, majd a MÉSZ Mesteriskola diákjaként folytatta tanulmányait. Építészként végzett munkája mellett oktatóként is tevékenykedett egykori egyetemén, illetve több művészeti szervezet és bizottság tagja.

Neve egybefonódott a sokoldalú és egyedi tervezési megoldásokkal, amit a kortárs kórház- és a szállodatervezésben bontakoztatott ki, ezzel a hazai építészeti egyik legegényibb alkotójává avasálva. Munkái között szerepel számos magyarországi kórházépület, például az Uzsoki utcai kórház új manuális tömbje, városi szállodák (pl. Soho Hotel), műemléki rekonstrukciók, irodaházak, de ő tervezte a Kodály Múzeumot és az Újbuda Bevásárlóközpontot is.

De mitől másak Marosi Miklós építészeti megoldásai? Ha három szóval kellene jellemezni: józan, racionális, mégis poétikus.

A hatalmas belmagasságok híve, ami egyfajta misztikumot kölcsönöz az épületeknek. Eszményképe a gótika, aminek hatalmas terei láttán, mint például amilyen a Kölni Dómé, még a legvadabb ateista is térdre veti magát;

lehet, hogy elkezd hinni Istenben, és ezt gyakorlatilag egy építész terekkel érte el, hogy ezt a misztikus világot létre lehessen hozni – árulja el az MMA által készített portréfilm sorozatban. Ugyan ennek megvalósítására nincs mód egy kórház esetén, mégis törekszik arra, hogy egy ilyen épületet is érdekesebbé és emberibbé varázsoljon a magas terek segítségével, mondjuk több szint közöslégtérbe vonásával, vagy egy nagyobb előtérrel.

„Egy kórháznál nem tud az ember ilyet létrehozni, de azt el lehet érni, hogy az oda beérkező beteg vagy annak látogatója ne kórházban érezze magát, hanem mintha egy szálloda halljába lépett volna, és ne a félelmet érezze. Nagyon sok mindent el lehet egy jól komponált térrel űzni, és talán még a gyógyulást is segíti, én ebben hiszek.”

Az elegancia mellett fontosnak tartja, hogy az épületnek minden porcikája azt a célt szolgálja hosszútávon, amire azt létrehozták.

Marosi Miklós definíciója szerint az építészet egy olyan művészeti ág, amelyiknek a művészeti mivoltát általában inkább az utókor szokta tudatosítani és elismerni. „Nagyon furcsa dolog, amikor kortárs kollegák művészként járnak-kelnek a világban, holott még nincsenek arról meggyőződve, hogy az általuk létrehozott alkotás az örökéletű lesz, vagy legalábbis az utókor számára megbecsülendő.”

Royal Park Hotel

A műemléki gondolkodás lényegének azt az időt tekintti, ami megérleli az utókorban a tudatot, hogy az adott alkotás védendő és megőrzendő.

A mérnöki és a művészi alkotás fogalma közti kapcsolat nemcsak erre vonatkozik, hanem arra is, hogy amikor az ember tervez egy épületet, és ha van affinitása a művészetekhez, akkor olyan módon próbálja a tereket, helyiségeket, falakat kialakítani, hogy ott helyet kapjanak a kortárs művészek alkotásai is.

(Bihari Bernadett Luca)

Nyíró Gyula kórház, pszichiátria

Új Udvar bevásárlóközpont

FEKETE GYÖRGY: INSPIRÁLÓDNI EGY ÉPÜLŐ TEMPLOMBÓL, MEGRÁZKÓDtatásból és faforgácsból

Gyerekként végignézte, ahogy szülővárosában, Zalaegerszegen négy évig épült a templom az udvarukban. Egyetemistaként végignézte, ahogy 1956-ban agyonlőtték azt a fiatal lányt, akinek udvarolt. Élete során végignézte számos terve megvalósulását, többek között a református templombelsőket, a középület- és művelődési ház belsőket; iskolákat, külföldi és magyar kiállításai létrejöttét. Jelentős mennyiségű könyve, szakcikke és tanulmánya jelent meg, nemsokára Zalaegerszegen kiállítás nyílik az életművéből. Fekete György belsőépítésszel, a nemzet művészeivel beszélgettem, aki nem melleleg a Magyar Művészeti Akadémia tagja, korábbi elnöke, jelenlegi tiszteletbeli elnöke is.

MIT JELENT AZ ÖN MŰVÉSZETE? HOGYAN MŰKÖDIK EGYÜTT EGY ÉPÜLET, EGY BELTÉR KIALAKÍTÁSÁBAN A TÖBBI TERVEZŐVEL ÉS SZAKEMBERREL?

A belsőépítést a tervezés menetének utolsó fázisa, a belsőépítés gyakorlatilag folytatja és befejezi a munkálatokat, azokat az elemeket tervezi meg, melyek közvetlenül a testünkkel kapcsolatosak: hangulati elemeket, az információkat, a beépített bútorokat, sőt, bizonyos ideális esetekben, még a mobil bútorokat is, hogyha nem egy átlagos lakberendezési áruházból megvehető darabról van szó. Az ideális eset azonban az lenne, ha az építész, amikor megbízást kap, rögtön összeülne a belsőépítésszel, a kerttervezővel és a statikussal, hogy együtt hozzák létre az épület arculatát és belső tereit. Még egy épülettörténelem véleménye is hasznos lehet, hogy tudjuk, milyen stílusúak a környék épületei, és hogy ehhez igazodniuk vagy ettől különbözni kéne a készülő objektumnak.

Az építést nemcsak új épületek létrehozásával foglalkozik, hanem rekonstruál, újjáépít és átalakít. Ilyen munkálatoknál a belsőépítés a főtervező, nem is alkalmaz mindig építésszt, mint ahogy én sem tettem, amikor az éttermemet alakítottam át református templommá.

HA A LEGKEDVESEBB MUNKÁJÁT KELLENE KIEMELNIE, MELYIKET VÁLASZTANÁ?

Az 1971-es Vadászati Világkiállítás magyar pavilonját és a Nemzetek Csarnokát. A két pályázatra teljesen különböző rajztechnikával és betűtípussal adtam be az anyagot, és mindkettőt megnyertem. Valószínűleg, ha ugyanúgy készítem el a vázlatokat, nem sikerült volna mindkettőt megnyernem.

AZ '56-OS FORRADALOM UTÁN ELKAPTÁK ÉS EGY LAKTANYÁBA ZÁRTÁK TÖBB HÓNAPRA. HOGYAN HATOTT EZ A MEGRÁZÓ ÉLMÉNY ÖNRE, A MŰVÉSZETÉRE?

Én az Iparművészeti Főiskola nemzetőr parancsnoka voltam, tehát nem felkelő, de nekünk is voltak fegyvereink, amelyeket a forradalom bukása után le is tettünk. Kiskunhalasnál mégis elfogtak bennünket, és egy laktanyába zártak. Az volt a szerencsénk, hogy egyik tanárunk, Redő Ferenc festő- és textilművész – aki afféle ideál-kommunista volt – kezére adták a négy művészeti egyetem '56-tal kapcsolatos dokumentumait, ő pedig négy hónap vizsgálódás után eltüntette a papirokat. Ennek köszönhetően több mint húsz társammal együtt felmentettek. Bennem a felelősségérzetet erősítette meg ez az élmény, azt, hogy minden tettemnek jó vagy rossz, de valamilyen következménye van.

A művészet különös dolog, mert nem mindig a pozitív élmények teszik a legnagyobb hatást rá, hanem a megrázó élmények és a kockázat. Ezek néha többet adnak, mint amikor az embernek minden úgy sikerül, ahogy azt eltervezte.

A FAMOZAIK KOLLÁZS EGY TELJESEN ÚJ TECHNIKA, AMELY AZ ÖN TALÁLMÁNYA. HOGYAN SZÜLETETT MEG ÉS MIT TAKAR EZ A MÓDSZER?

A fa a belsőépítést egyik legmeghatározóbb alapanyaga manapság, magam is terveztem fa kisbútorokat, később pedig el is készítettem őket. A munkálatok során figyeltem fel a hulladékokra, és arra, hogy mennyi inspiráció esik a földre. Elkezdtem ezeket összegyűjteni a műhelyemben, és talán furcsán fog hangzani, de a hulladékok önmagukból hozták létre azokat a mozaikokat, amelyekből én pedig terveket, rajzokat szőttem. A mozaik gyűjteménybe a teljes

családi relikviát, ékszereket, konokat, órákat beledolgoztam, melyeket az ember általában csak nézeget maga körül. Két éve ezekből a munkáimból jött létre a 85+85 nevű kiállítás. Az apropó az volt, hogy akkor voltam 85 éves, ennek megfelelően 85 famozaikot állítottunk ki. A leendő, zalaegerszegi életmű-kiállításomon is lesz hatvan darab ezekből.

JELENLIG MI A LEGNAGYOBB ÉRTÉK AZ ÉLETÉBEN? MI AD BOLDOGSÁGOT, MEGELÉGEDÉST?

A három dédunokám. Általuk jöttem rá, hogy mi a gyerekek szeretetével a legnagyobb megnyilvánulása: a bizalom. Én ebben a bizalmi körben élek velük, és szeretném, ha ez sokáig tartana.

(Pap Rebeka)

SZÉP CSEENDBEN: EGY FONTOS FILM A ZAKLATÁSRÓL

A SZÉP CSEENDBEN CÍMŰ FILMET 2019. NOVEMBER KÖZEPE ÓTA VETÍTİK A MOZIK. NAGY ZOLTÁN ELSŐ NAGYJÁTÉKFILMJE A ZÁGRÁBI FILMFESZTIVÁLON ELNYERTE A „MY FIRST SCRIPT” WORKSHOP DÍJÁT, ÉS MÁR MOST ORSZÁGSZERTE NAGY ÉRDEKLŐDÉST MUTATNAK IRÁNTA A KÜLÖNBÖZŐ KORCSOPORTOK. AZ ISKOLÁN BELÜLI SZEXUÁLIS ZAKLATÁS RENGETEG KÉRDÉST VET FEL, ÍGY SOKAN VITATKOZNAK AZON, HOGY MI IS TÖRTÉNT IGAZÁBÓL A 14 ÉVES NÓRI ÉS TANÁRA KÖZÖTT. FILMAJÁNLÓ.

A film teljesen hétköznapi módon indul, a főszereplő Dávid az évfolyam leghatékosabb hegedűse, aki szeretné bebizonyítani, hogy a Zeneművészeti Egyetemre való. Az iskolai zenekar karmestere a legjobb barátja édesapja, közeli kapcsolatban állnak egymással, gyakran szerveznek közös programot. Dávid felfigyel Nórira, az újonnan érkezett diákra, akit a tanáruk kitüntetett figyelemben részesít. Nóri azonban nem tud mit kezdeni pár kétséges szituációval, így Dávidot kéri meg, hogy segítsen neki.

cselekményszálát, mert Nóri édesanyja nem hisz a gyermekvédelem alkalmazottjának, mikor az értesíti a zaklatásról, és az egyetlen indoka nem más, mint az, hogy „nekem mindent elmond a lányom, ha ilyesmi történt volna velem, tudnék róla.” Persze ez nem igaz, de Nóri ezután mindent tagad, hiszen ha nem így tenné, a saját anyukáját hozná nagyon kellemetlen szituációba, illetve kimondva minden visszavonhatatlanul valóságossá válik.

Bár Dávid segíteni próbált a gyermekvédelmis bevonásával, az ellenkezőjét érte el. Végül ő kéri anyja segítségét, és így ér körbe a történet. Felkeresi a tanárt, a barátját, a kollegáját, és szembesíti a vádakkal. A tanár pedig hiába próbálja, nem tudja tagadni. „Az csak egy ölelés volt.” – hangzik el a válasz. Nem derül ki, hogy valójában mi történt, hogy történt, vagy egyáltalán megtörtént-e, a film megnézése után is marad bennünk egy kérdőjel, és eköré épül a pszichológiai háttér is. Mindenkinek megvan a maga igaza. A tanár nem hazudott. Talán tényleg csak egy ölelés, egy kis simogatás, egyszerű törődés volt a részéről, minden hátsó szándék nélkül. A gyerek sem hazudott. Neki talán tényleg tapogatás és kikezdés volt minden érintés, visszaélés a bizalmával. Erre talán sosem tudunk választ adni, mert ez a mérleg folyamatosan billeg az oldalak között, nem áll meg. Egy biztos: mindenkinek törekednie kell arra, hogy tudassa a környezetében élőkkel, hol húzódik a saját

komfortzónájának határvonala, és ha bárki átlépné, azonnal segítségért kell folyamodni.

Mindenkinek ajánlom ezt a filmet, nem csak az elgondolkodtató, és nagyon is aktuális témával foglalkozó része miatt, hanem mert a tehetséges szereplők az első perctől fogva magával ragadják az embert, az izgalmas forgatókönyv miatt egy percre sem lankad a figyelmünk, és csodálatos klasszikus zenét hallhatunk végig.

(Bogdán Noémi)

A tinédzserek kijátsszák a tanárt, és szereznek egy bizonyítékot. A kérdés már csak az, hogy mihez kezdjen vele? Sajnos majdnem minden gyerek életében történik valami, amit egyedül nem tud kezelni, de nem mer felnőthöz, még a tulajdon szüleihez sem fordulni. Manapság az egész társadalmunkon belül megrendült a bizalom. A filmben is felfedezhetünk egy erre épülő

Szereted a filmeket, és úgy érzed, ismered is őket?
Szeretnél nyerni Samsung Galaxy Note 10-et?

Akkor a **Nagy Magyar Filmteszt Diákoknak**

vetélkedőt neked találtuk ki! A DUE és a Magyar Nemzeti Filmalap újra meghirdette tudás alapú vetélkedőjét, melynek fődíja egy vadiúj Samsung Galaxy Note 10, ám a második és harmadik helyezett sem távozik üres kézzel – jutalmuk szintén egy-egy superkamerás okostelefon lesz.

A Nagy Magyar Filmteszt Diákoknak 3. egy háromfordulós nyereményjáték 14-20 év közötti fiatalok számára, melynek első fordulójában online töltheted ki a kérdéssort a filmteszt.hu weboldalon, **2019. november 5. és 2020. február 2.** között.

Itt a felvételi!

Pontszámításról röviden

AZ ELMÚLT IDŐSZAKBAN SZINTE GYAKRABBAN VÁLTOZTATTÁK A 2020-AS FELVÉTELI ELJÁRÁS SZABÁLYAIT, MINT VII. HENRIK A FELESÉGEIT. DE MOSTANRA MÁR ERŐTELJESEN KÖRVONALAZÓDIK AZ IDEI TANÉV FELVÉTELI ELJÁRÁSA, ÍGY MOST ELHOZTUK NEKTEK A LEGFONTOSABB SZABÁLYOKAT, ÉRDEKESSÉGEKET EZZEL KAPCSOLATBAN.

AZ ALAPOK

Magyarországon jelenleg öt tantárgyból kell érettségizned kötelezően. Ezek a tárgyak a matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, majd két szabadon választott érettségi tárgy, amiből az egyik egy olyan idegen nyelv, amit minimum két évig tanultál, míg a másik egy bármilyen természettudományokkal foglalkozó vagy kötelező szakmai tárgy. Ebbe kategóriába tartozik például az informatika vagy a pszichológia is. Ezen kívül viszed az utolsó két év végi jegyeidet, és összegyűjthetsz többletpontokat is.

KÖTELEZŐ NYELVVIZSGA? MÁR NEM!

2019. november 7-én érkezett a hír, hogy eltörölték azt a szabályt, miszerint a 2020-tól kötelező lesz egy minimum középfokú nyelvvizsga a felsőfokú felvételihez, így ma már csak a kötelező emelt szintű érettségi választ el téged az áhitott egyetemedtől. Így a középfokú nyelvvizsga plusz 28 pontot, a felsőfokú nyelvvizsga plusz 40 pontot ér. Figyelem! Ha emelt szintű nyelvi érettségit teszel úgy, hogy már van egy nyelvvizsgád abból a nyelvből, akkor csak az egyiket fogod tudni elszámolni, a pontkalkuláló rendszer dönt, hogyan tudod elérni a legtöbb pontot.

MI A HELYZET AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGIVEL?

Egy emelt szintű érettségit kötelező letenni a felvételihez, viszont minden további, legalább 45%-os emelt érettségi után plusz 50 pontot kapsz, viszont csak akkor, ha olyan tárgyból tettél vizsgát, ami felvételi követelmény a választott szakodon. Ezért nagyon fontos, hogy böngéssz végig a felvi.hu-t, és olvass el mindent a szakoddal kapcsolatban, nehogy véletlenül olyan emelt szintű érettségit tegyél le, amit nem fogsz tudni később elszámolni.

TÖBBLETPONTOK – HOGYAN SZEREZKEK MINÉL TÖBBET?

Maximum 100 pluszpontot szerezhetsz a felvételiid alatt. Ez megszerezhető a már említett nyelvvizsgával és plusz emelt szintű érettséggel, de ezen kívül még rengeteg módon juthatsz hozzá az értékes pontokhoz. Ha Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen (OKTV) és vagy az Ágazati és ágazaton kívüli szakmai érettségi vizsgatárgyak versenyén (ÁSZÉV) indultok, illetve az első harminc közt végeztek, akkor sok pontot zsebelhettek be. 1-10. helyezéset 100 pontot jár, a 11-20-ig 50 pontot osztanak, 21-30. helyezetteket 25 ponttal jutalmaznak a tehetséges és felkészült diákokat. A kiemelkedő sportteljesítményt

szintén értékelik. Ezen kívül ha a felvételiző hátrányos helyzetű, 40 pluszpontot kap, így segítve őt az esélyegyenlőség jogán. **A részletes felvételi tájékoztató várhatóan december 19-20-án jelenik meg.**

(Vadász Viola)

PANNON EGYETEM
UNIVERSITY OF PANNONIA

NYÍLT NAPOK

ZALAEGERSZEG 2020. JANUÁR 16.

VESZPRÉM 2020. JANUÁR 22.

KESZTHELY 2020. JANUÁR 31.

KÉPZÉSEINK

GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Értékes diploma közgazdasági, üzleti vagy menedzsment területen
– megbízható tudás, minőség

GEORGIKON KAR

Európában az első – alapítva 1797-ben
– a hazai agrár-felsőoktatás élvonalában!

MÉRNÖKI KAR

A műszaki és természettudományok nemzetközileg is elismert képzési és kutatási központja

MODERN FILOLÓGIAI ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR

Minőségi képzés a bölcsészet-, társadalom- és nyelvtudományok területén, valamint a tanárképzésben

MŰSZAKI INFORMATIKAI KAR

A hosszú távú szakmai karrier titka:
oktatás, kutatás és projekttevékenység egy helyen

Köztünk
a helyed!

VESZPRÉM
KESZTHELY · NAGYKANIZSA
KŐSZEG · ZALAEGERSZEG

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

10 tipp

hogyan is válassz egyetemi szakot

A LEGTÖBB EMBER ÉLETÉBEN ELÉRKEZIK AZ A PILLANAT, AMIKOR UTOLSÓ ÉVÉBEN SZEMBENÉZ A KÖZÉPISKOLA VÉGÉVEL. S FELMERÜL BENNE A KÉRDÉS, HOGY MILYEN SZAKOT IS VÁLASSZON AZ EGYETEMEN. ITT VAN NÉHÁNY TIPP, AMI MEGKÖNNYÍTETI A DÖNTÉST.

1. NE A JEGYEINK ALAPJÁN VÁLASSZUNK!

Gyakran követik el a jelentkezők azt a hibát, hogy egy jófej tanár, vagy a tantárgyból szerzett jó jegy alapján választanak. Át kell gondolni, hogy valóban a kiszemelt tudományterülettel akarunk-e foglalkozni, vagy csak ez ment eddig, és ezért kacérkodunk a gondolattal, hogy erre menjünk tovább.

2. MI HOZZUK MEG A DÖNTÉST, NE A KÖRNYEZETÜNK!

Az orvos- és jogászdinasztiák gyakran gyermekük helyett döntenek el az életútjukat, de ez más családoknál is gyakran előfordul. Ne hagyd magad, találd meg a saját utad! Semmi sincs eleve elrendelve, az pedig főleg nincs, hogy ugyanazt kell foglalkozásul választanod, amit a szüleidnek!

3. BÖNGÉSSZ!

Alaposan nézd át, hogy egyes egyetemek és főiskolák milyen képzéseket indítanak, s hogy oda mennyi pontot kell teljesíteni az érettségi vizsgák alatt. Így tudod a legkönnyebben átszűrni a felhozatalt. Ehhez a legnagyobb segítség a felvi.hu lehet.

4. OLVASS UTÁNA!

„Rendben, de mik a tantárgyaim?” Ne aggódj! A legtöbb egyetem szakleírásában feltünteteti, hogy egyes években, milyen tantárgyak a kötelezőek, hány éves képzésről van szó, vagy hogy melyik érettségi

tantárgy kötelező, esetleg nyelvvizsgára van-e szükség a jelentkezéshez. Hosszú folyamat ezen átrágni magunkat, de megéri, hisz ezáltal is többet tudhatunk meg.

5. BARÁTOK, ISMERŐSÖK VÉLEMÉNYE

Ha kiválasztottad álmaid szakját, és tudod, hogy közeledben valaki hasonló pályán tanul, akkor kérd ki a véleményét, meséljen az ő tapasztalatairól. Elolvashatsz az interneten található információkat is a szakról, de egy barát, ismerős élménye néha sokat segít.

6. TARTS KI A VÁLASZTÁSOD MELLETT!

Egyetem: kiválasztva, szak: kiválasztva. Milyen teendőd van még? Ne hagyd, hogy mások befolyásoljanak! Valósítsd meg az álmaid!

7. MI LESZ BELŐLEM, HA VÉGZEK?

Jogos kérdés, ami döntő lehet a jelentkezéskor. Mindig nézz utána, hogy szakról milyen területekre tudsz elhelyezkedni. Nem utolsó sorban az is fontos, hogy mennyit keresel, hisz nem mindegy, hogy mennyiből kell megélned.

8. NYÍLT NAPOK

A nyílt napok tökéletes belátást nyújtanak az egyetem és legfőképpen a szakok életébe, ezért mindenképpen látogass egyetemi nyílt napokat, hisz itt tudhatsz meg sok hasznos információt.

9. KÉRDEZZ, KÉRDEZZ!

Ha nem értesz valamit, akkor semmiképp se tartsd magadban, kérdezz bátran. Nem fog senki se rossznak gondolni, ha nem tudod a választ, hisz van olyan, amit biztos, hogy nem írnak le.

10. NE KESEREDJ EL, HA NEM SIKERÜL ELSŐRE!

Ha nem sikerül a felvételi, ne bánkódj! A legtöbb egyetemnek van egy második felvételi időszaka! Vagy ha nem vagy elégedett az érettségiddel, azon is javíthatsz az októberi és novemberi érettségi időszakban, ráadásul utána sokkal jobb eredménnyel és nagyobb eséllyel kerülhetsz be álmaid szakjára!

Ismerd meg Te is

a **termőföldek** és **állatfarmok**

folyamatosan fejlődő **high-tech** arcát!

Lépj be velünk a modern agrárium világába!

TUDDAD, HOGY

- a szántóföldeken már high-tech drónokat is bevetnek a gazdák?
- egyre precízebb szenzorokkal a levegőből lehet megfigyelni a növények aktuális állapotát?
- a csúcstechnológia révén lehet tökéletesíteni az öntözést és a permetezést?
- okoskütyükkel időben lehet észlelni a kártevőket és előre megbecsülni a várható termést?
- a modern technológia által nagyobb bevételre lehet szert tenni?

Jelentkezz agrártudományi képzéseinkre!

www.ke.hu

www.felveteli.szie.hu

www.mgk.u-szeged.hu

MODERNAGRARIUM.HU

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

Teszteld a tudásod és NYERJ!

▶ || ■ 1:22/11:43

**NAGY MAGYAR
FILMTESTZT
DIÁKOKNAK 3.**

Magyar filmet nézni menő.

Kezdj el Te is filmezni – ehhez az egyik legmenőbb és legprofibb kamerás telefont nyerheted meg!

A Nagy Magyar Filmteszt Diákoknak 3. vetélkedő fődíja egy vadiúj
Samsung Galaxy Note 10!

www.filmteszt.hu

Szállj be a versenybe 2020.02.02-ig!

